

Heinemann Storyworlds

Ìre 7

Ar Saoghal

Ar Saoghal
Ìre 7

Am bat-criogaid

Narinder Dhami • Jamie Smith

Ainm: Deit:

Freagair na ceistean ann an seantansan nad leabhar-sgrìobhaidh.

1. Carson nach b' urrainn dha Iain geama criogaid a chluich?
2. Carson nach do dh'obraich an rud air an robh Iain a' smaoinichadh?
3. Càit an robh Iain a' smaoinichadh a bha am bat aige?
4. Dè thuit Iain ris an nighean a bha a' cluich criogaid?
5. Ciamar a bha e a' faireachdainn?
6. Carson nach b' urrainn dha am bat a thoirt bhon nighean?
7. Ciamar a bha an nighean a' faireachdainn nuair a thuit Mamaidh gur ann le Iain a bha am bat.
8. Sgrìobh dà sheantans ag innse mar a bhiodh tusa a' faireachdainn nam bu tu an nighean aig an robh am bat.

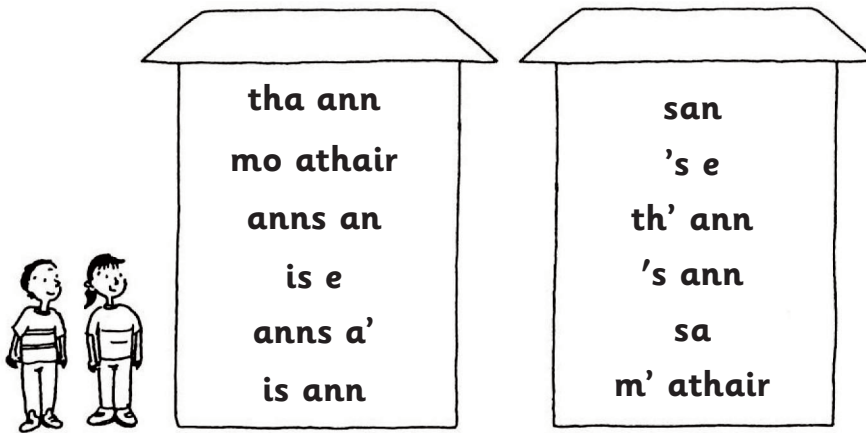

Am bat-criogaid

Sgil: A' leughadh le tuigse

Ainm: Deit:

Maid na facail ris an giorrachadh ceart.

Atharraich an dà fhacal ann an clò dubh gu aon fhacal.

Thug **mo athair** dhomh am bat.

Thug **m' athair** dhomh am bat.

1. Bha Mamaidh trang ag obair **anns an** taigh.

2. Choimhead iad **anns a'** ghàrradh.

3. Chan e am bat agadsa a **tha ann**.

4. **Is e** am bat agamsa a **tha ann**.

5. Bha Dadaidh ag obair **anns an** t-seada.

6. **Is ann** leat a bha am bat.

Am bat-criogaid

Sgil: A' cleachdadh asgair far a bheil litrichean a dhìth

Ainm: Deit:

Cuir ann am puingeachadh ceart. Cuimhnich air litrichean mòra, stad-puingean agus stràcan.

aon latha bha seasaidh a' cluich comhla ri a caraidean agus cha robh caraid aig iain a chluicheadh comhla ris dh'fhag Iain am bat-criogaid aige air an talamh agus chaidh e a-steach dhan taigh dh'fhaighnich e dha mhathair an cluicheadh ise comhla ris ach bha ise ro thrang nuair a thill e a-mach bha am bat aige air falbh agus thoisich e air ranaich an uair sin chunnaic e clann a' cluich criogaid agus smaoinich e gun robh am bat-criogaid a bh' aca coltach ris a' bhat aige fhein

A-nis cuir am puingeachadh ceart an seo. Cuimhnich air cromagan-còmhraidh agus comharran-ceist.

Sin am bat agamsa, dh'èigh Iain. Chan e. 'S e am bat agamsa a th' ann thuir an nighean. Seo am bat a thug m' athair dhomh, ars an nighean. Dè tha thu a' dèanamh an sin dh'fhaighnich Seasaidh. Tha am bat agam aig an nighinn agus cha toir i dhomh e, thuir Iain. 'S e am bat agamsa a th' ann, thuir an nighean agus i a' ranaich. An e seo am bat a tha thu a' lorg thuir Dadaidh agus bat-criogaid aige na làimh. Chunnaic mi e sa ghàrradh agus chuir mi dhan t-seada e. Thoir am bat sin air ais dhan nighinn a-nis, thuir Mamaidh ri Iain.

Am bat-criogaid

Ainm: Deit:

**a) Lorg na h-ainmearan agus na buadhairean anns na seantansan.
Cuir stràc dhearg fo gach ainmear agus stràc ghorm fo gach buadhair.**

1. Bha Iain duilich oir cha robh caraaid aige airson cluich còmhla ris.
2. Bha Mamaidh a-staigh san taigh ach bha i ro thrang airson cluich.
3. Bha Seasaidh toilichte còmhla ri a caraidean fhèin.
4. Chunnaic Iain clann a' cluich gu spòrsail air an raon-cluiche.
5. Bha Iain feargach ris an nighinn agus dh'fheuch e ris a' bhat a thoirt às a làimh.
6. Bha an nighean glè làidir agus bha i measail air a bhat-criogaid aice fhèin.
7. Bha Mamaidh sgìth ag obair ach thàinig i a-mach a choimhead carson a bha a' chlann ag èigheach.
8. Chuala Dadaidh an èigheach agus bha dragh air gun robh rudeigin ceàrr.
9. Bha Mamaidh agus Seasaidh crosta ri Iain airson gun robh e a' toirt a' bhat bhon nighinn.
10. Bha Iain duilich an uair sin ach bha an nighean agus a caraidean càirdeil ris.

A-nis sgrìobh buadhair, no buadhairean, freagarrach airson gach ainmear gu h-ìosal.

1. nighean _____

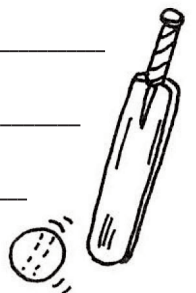
2. balach _____

3. bodach _____

4. uilebheist _____

5. ailbhean _____

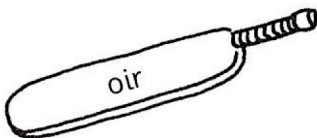
6. taigh _____

Am bat-criogaid

Sgil: Ag aithneachadh agus a' cleachdadh ainmearan agus buadhairean

Tagh naisgear airson na seantansan a cheangal còmhla.

1. Bha Iain aonranach. Cha robh caraid aige a chluicheadh còmhla ris.
.....
.....

2. Bha e ag iarraidh air Mamaidh cluich còmhla ris. Bha i ro thrang.
.....
.....

3. Thòisich Iain ri rànaich. Cha b' urrainn dha am bat aige a lorg.
.....
.....

4. Bha iad a' cluich le bat. Bha e glè choltach ris a' bhat aige fhèin.
.....
.....

5. Dh'fheuch an nighean ris am bat a shlaodadh bho Sheasaidh. Cha do leig i às idir e.
.....
.....

6. "Cha toir mi dha e. Chan ann leis a tha e," thuirt an nighean.
.....
.....

7. Chuala Mamaidh an èigheach. Chuir e iongnadh oirre.
.....
.....

Am bat-criogaid

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
agadsa			
againn			
air ais			
a-rithist			
cha toir			
cha tug			
choimhead			
coltach			
dh'fhàg			
dh'fhaighnich			
dh'fheuch			
dh'iarraidh			
dhan			
dhomh			
eile			
fhear			
leat			
nuair			
rium			
saoil			
th' ann			
thàinig			
thill			
thoir			
thòisich			
thoir			
Facail cuspair			
criogaid			
dhachaigh			
feargach			
làimh			
m' athair			
na bu treasa			
nighean			
rànaich			
raon-cluiche			
san t-seada			
taigh			

Am bat-criogaid

Ar Saoghal
Ìre 7

An gille ùr

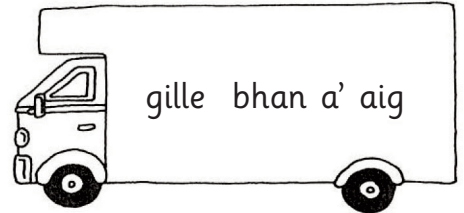
Narinder Dhami • Jamie Smith

Ainm:

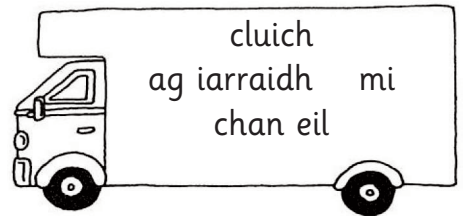
Deit:

Cuir na facail anns an òrdugh cheart airson seantansan a dhèanamh. Cleachd stad-phuing, comharran-ceist, agus cromagan-còmhraidh, far a bheil feum orra.

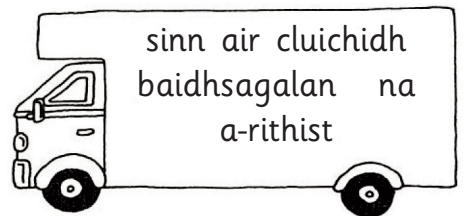
1. Chunnaic Seasaidh agus Iain _____

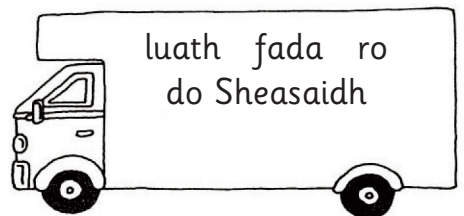
2. Thuirt an gille, “ _____

3. Thuirt Seasaidh, “ _____

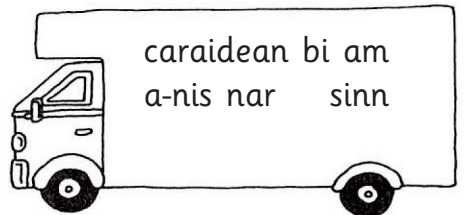
4. Bha an gille _____

5. Chuir an gille air _____

6. Thuirt an gille, “ _____

An gille ùr

Ainm: Deit:

Tagh am facal ceart airson gach seantans. An uair sin, sgrìobh seantans leis an fhacal eile.

Thuit an gille agus _____ e a ghlùin.

**geàrr
gheàrr**

“Na _____ an cat,” thuirt Seasaidh.

**ghoirtich
goirtich**

Cha do _____ Seasaidh anns an rèis ris a' ghille ùr.

**buannaich
bhuannaich**

Chuir e air na breigean agus _____ e far a' bhaidhsagail

**thuit
tuit**

_____ ris a' ghille ùr!

**bhruidhinn
bruidhinn**

Sgrìobh fhèin dà sheantans a' cleachdadh nam facal seo.

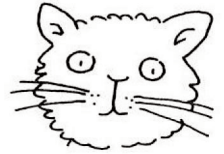
**chaidil
caidil**

An gille ùr

Ainm:

Deit:

Sgrìobh na freagairtean ann an seantansan nad leabhar-sgrìobhaidh.

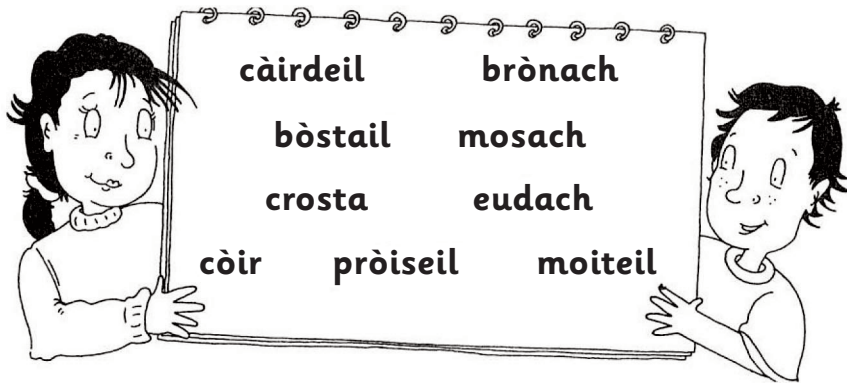
1. Dè an seòrsa teaghlach a chòrdadh riutsa a bhith an-ath-dhoras dhut?
.....
2. Saoil carson a bha an gille ùr a' coimhead brònach?
.....
3. Ciamar a bha Seasaidh agus Iain a' faireachdainn mun ghille an toiseach?
.....
4. Dè a' chiad rud a thuirte an gille nach do chòrd ri Seasaidh agus Iain?
.....
5. Carson a bha Seasaidh crosta ris a' ghille ùr?
.....
6. Ciamar a bha Iain a' faireachdainn mun ghille ùr a-nis?
.....
7. Inns dè tha thu fhèin a' smaoinichadh mun ghille ùr an-dràsta.
.....
8. Saoil carson a bha an gille ùr a' smaoinichadh mar a bha e?
.....
9. Cò an caractar as fheàrr leat san stòraidh agus inns carson?.....
.....

An gille ùr

Sgil: A' leughadh airson mìneachadh

Ainm: Deit:

Tagh buadhairean freagarrach airson gach character.
Smaoinich fhèin air aon eile.

Seasaidh

Rob

An gille ùr

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

An uair sin tagh aon character agus sgrìobh earrann bheag
mu dheidhinn no mu deidhinn.

Cleachd na buadhairean cho tric 's a thogras tu.

An gille ùr

Ainm: Deit:

Seall air na facail shingilte agus tagh an deireadh ceart airson an iolra a sgrìobhadh. Tha aon air a dhèanamh dhut.

ean an aichean

an gille _____ **gillean** _____ a' bhan _____

am baidhsagal _____ am pàipear _____

am peansail _____ an nàbaidh _____

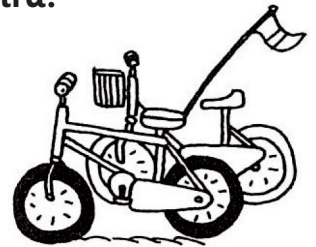
an caraid _____ am breig _____

an taigh _____ a' ghlùin _____

Cuir na facail ann an clò dubh anns na seantansan dhan iolra.

Bha **baidhsagal** aig **a' ghille**.

Bha **baidhsagalan** aig na **gillean**

1. Chunnaic mi càr aig **an taigh**.

2. Bha **an dràibhear** a' coimhead brònach.

3. An cluich thu leis **a' phiseig**?

4. Tha mise a' lorg **caraid**.

5. Chuir Seasaidh **an cat** air **a' bhalla**.

6. Tha **an dealbh** sin brèagha.

7. Nigh mi **an truinnsear**.

An gille ùr

Ainm: Deit:

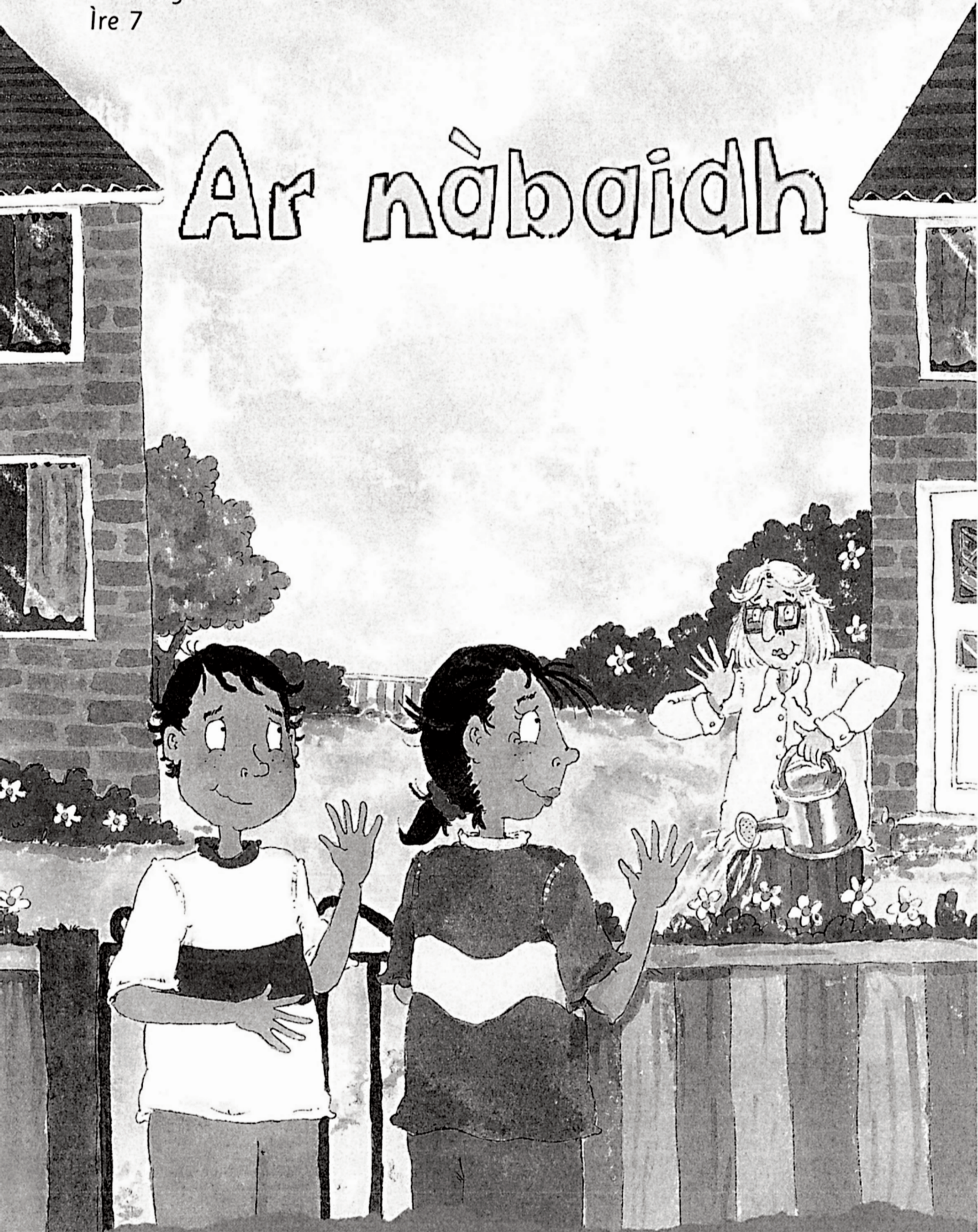
A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
agamsa			
an-dràsta			
bheil			
bhith			
bhruidhinn			
còmhla			
cuideigin			
chì			
cha toigh			
dh'fheuch			
dh'fhuireach			
dh'fhàg			
dhut			
leamsa			
ribhse			
ribh			
rinn			
riutha			
sheall			
thèid			
Facail cuspair			
taigh			
bhan			
baidhsagal			
caraidean			
taighe			
ghàrradh			
mhionaid			
breigean			
ghlùin			

An gille ùr

Ar Saoghal
Ìre 7

Ar nàbaidh

Narinder Dhami • Jamie Smith

Ainm: Deit:

Leugh na seantansan agus cuir annta na facail a tha dhìth.

- 1 Theich Iain cho luath is nach _____ e a' coimhead far an robh e a' dol.
- 2 Cha do _____ e dha Màiri Bhàn a' tighinn _____ an rathad.
- 3 Bhuail e _____ agus phut e i _____ an fheansa.
- 4 “Nach seall thu far a _____ thu a' dol!” thuirt i.
- 5 “Cha robh sinn ach _____ agus cha tug mi an aire _____,”
ars Iain.
- 6 “Nach tèid _____ a-null thuice a _____ gu bheil sibh
duilich,” arsa Mamaidh.
- 7 Chaidh iad gu taigh _____ ach cha _____ i chun an dorais.
- 8 Choimhead Iain _____ air an uinneig.
- 9 “Thuit mi air a' bhrat-ùrlair agus _____ mi mo chas,” dh'èigh Màiri.
- 10 “Fònaidh mi airson _____,” arsa Mamaidh.
- 11 Thàinig ban-phoileas an _____ agus dh'fhosgail i an _____.
- 12 Thug _____ Màiri dhan ospadal _____ bha i na b' fheàrr.

Ar nàbaidh

Ainm: Deit:

**Cuir am puingeachadh ceart ann airson na seantansan a dhèanamh.
Cuimhnich air litrichean mòra agus stad-phuingean.**

aon latha bha seasaidh agus iain a' cluich agus a' ruith às dèidh a chèile theich iain uabhasach luath bha màiri bhàn a' tighinn a-nuas an rathad agus bhuaile e innte bha iain cho luath is nach b' urrainn dha stad cha robh mairi bhàn idir toilichte ris ach thuirte iain rithe gun robh e duilich chaidh seasaidh agus iain dhachaigh agus dh'inns iad dham màthair gun robh tubaist aca dh'iarr am màthair orra a dhol gu taigh màiri agus innse dhi gun robh iad duilich nuair a phut iad an glag cha tàinig màiri idir chun an dorais

Cuir am puingeachadh ceart ann agus cuimhnich air cromagan-còmhradh agus comharran-ceist.

Feumaidh gun deach Màiri Bhàn a-mach a-rithist, thuirte Seasaidh. Tha fios gu bheil i a-staigh oir chan eil fada o thàinig i dhachaigh, thuirte Iain. An cuidich thu mi dh'èigh Màiri. Chan urrainn dhomh èirigh. Thèid mise a dh'iarraidh Mamaidh, dh'èigh Iain. Fònaidh mise airson cuideachadh, thuirte Mamaidh. Tapadh leibh, ars a' bhan-phoileas, Mura biodh sibhse bhiodh Màiri Bhan air an ùrlar fad na h-oidhche.

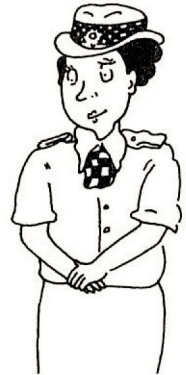

Ar nàbaidh

Ainm: Deit:

**Sgrìobh na tràthan làthaireach agus caithte anns a' chliath.
Gheibhear na tràthan làthaireach ann am Brìgh nam Facal.**

Bun	Làthaireach	Caithte
1 teich	a' teicheadh	theich
2 buail		
3 seall		
4 cuidich		
5 èigh		
6 fosgail		

Cleachd na gnìomhairean ann an seantansan a-nis.

1. “ _____ às an rathad orm!” thuirt Màiri ri Iain. _____
an cat aig Màiri a-mach dhan ghàrradh. Tha an cuilean aig Iain
_____ dhan phàirc a h-uile latha.
2. Cha b' urrainn dha Iain stad agus _____ e ann am Màiri leis a'
bhaidhsagal. Thoir an aire mus _____ càr annad. Bha am bèibidh
_____ spàin air a' bhòrd.
3. Bha nàbaidh Màiri agus Iain _____ air na flùraichean. “Nach
_____ thu far a bheil thu a' dol!” thuirt an nàbaidh. _____
a' chlann a-steach air an uinneig.
4. “Feumaidh sinn a bhith a' _____ Màiri,” arsa Mamaidh.
“An _____ sinn sibh?” dh'fhaighnich a' chlann. Thàinig
ban-phoileas agus _____ iad Màiri.
5. “Ha! Ha! Cha bheir thu orm,” _____ Iain ri Seasaidh. Bha
Seasaidh _____ ri Iain gum beireadh i air. Rinn Màiri
Bhàn _____, “Nach seall thu far a bheil thu a' dol!”
6. “Nach _____ sibh an doras,” dh'èigh a' chlann. Thàinig
ban-phoileas agus _____ i an doras. “Carson nach eil
Màiri a' _____ an dorais?” dh'fhaighnich Seasaidh.

Ar nàbaidh

Ainm: Deit:

**Cuir na h-earrannan an òrdugh airson stòraidh ùr a dhèanamh.
An uair sin sgrìobh earrann, agus dèan dealbh, a' sealltainn na
thachair ann an saoghal na tunnaige an-ath-latha.**

Aon latha bha Seasaidh agus Iain a' cluich anns a' phàirc far an robh lòn le tunnagan a' snàmh.

“Nach seall sibh an tunnag ud le pìos sreinge mu gob!” arsa Màiri Bhàn. “Feumaidh sinn a cuideachadh no bàsaichidh i oir chan urrainn dhi biadh ithe,” thuirt i.

Thug iad an t-sreang far gob na tunnaige agus fhuair iad uile deoch orains an uair sin.

“Gheibh sinn grèim oirre agus bheir sinn an t-sreang dhith,” thuirt Seasaidh agus Iain. “Chan eil an t-uisge seo domhainn. Gheibh mise i,” thuirt Iain.

Bha Iain a' cur dheth a bhrògan airson a dhol dhan lòn nuair a thàinig fear-gleidhidh na pàirc. Dè tha sibh a' dèanamh an sin?” dh'fhaighnich e.

“Tha tunnag an siud le sreang mu a gob,” thuirt Màiri Bhàn, “agus feumaidh sibh a glacadh no bàsaichidh i.”

Bha an duine toilichte gun do dh'inns iad sin dha agus dh'fhòn e chun a' bheat.

Bha Màiri Bhàn, an nàbaidh aca, na suidhe air suidheachan a' coimhead air na tunnagan a' dàibheadh san uisge.

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
---	--

Ar nàbaidh

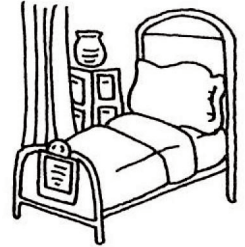
Sgil: A' cur stòraidh ùr an òrdugh

Ainm: Deit:

Sgrìobh a' cheist cheart airson gach seantans/freagairt. Sgrìobh gach ceist le Dè, Carson, Càite? Cò no Ciamar?

1. Aon latha bha Seasaidh agus Iain a' cluich Tiog. _____

2. Bha e a' dol ro luath. _____

3. Bha Màiri a' faireachdainn crosta. _____

4. “Nach tèid sibh a-null agus canaibh gu bheil sibh duilich.” _____

5. Bha i air tuiteam air a' bhrat-ùrlair. _____

6. Thàinig ban-phoileas an toiseach. _____

7. Dh'fhosgail a' bhan-phoileas doras taigh Màiri Bhàn. _____

8. Chaidh Màiri Bhàn dhan ospadal. _____

Ar nàbaidh

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
a-null			
arsa			
b' urrainn.			
bheil			
bheir			
bhuail			
ciamar			
coimhead.			
deach			
dh'iarraidh			
dhuibh			
dhuibhse			
dòigh			
feumaidh			
fhathast			
fhèin			
innte			
mus fhaigh			
nach tèid			
ormsa			
robh			
ruith			
shealltainn.			
siud			
teich			
theab			
theich			
tighinn			
tugainn			
Facail cuspair			
ambaileans			
ban-phoileas			
bhrat-ùrlair			
càraid			
coiseachd			
dhachaigh			
doras			
fheansa			
latha			
nàbaidh			
oidhche			
rathad			
uinneig			
ùrlar			

Ar nàbaidh

Ar Saoghal
Ìre 7

Fraoch

Narinder Dhami • Jamie Smith

Ainm: Deit:

Lìon na beàrnan.

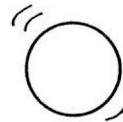
1. Latha bha siud _____ Iain agus Seasaidh a _____ air Granaidh.
2. Bha iad a' cluich le cù Granaidh agus _____ Seasaidh, " _____ leam gun robh cù againne."
3. "Am _____ sinn cù fhaighinn?" thuirt Iain.
4. "Chan _____," arsa Mamaidh, "Tha mise ro _____ airson coimhead às a dhèidh."
5. "Ach _____ mise agus Iain às a _____," thuirt Seasaidh.
6. "Cha _____ cù ri Mogaidh," arsa Mamaidh.
7. Aon latha _____ Granaidh a _____ air Iain agus Seasaidh.
8. "Tha mise _____ airson seachdain. An _____ sibhse às dèidh Fraoch an seo?" dh'fhaighnich Granaidh.
9. "Nach _____ sinn Fraoch a-mach cuairt _____ fhèin?" thuirt Iain.
10. An uair sin _____ iad air cuairt agus thug iad bàlla _____ airson gun ruitheadh Fraoch às a dhèidh.

Fraoch

Ainm: Deit:

Cuir stràc dhearg fo gach ainmear agus stràc ghorm fo gach buadhair.

1. Bha Iain agus Seasaidh brònach nuair a thuir Mamaidh nach fhaodadh iad cù fhaighinn.
2. Thill Iain agus Seasaidh dhachaigh le Fraoch nuair a bha iad sgìth a' ruith agus a' leum.
3. Thug iad biadh blasta dha ann am bobhla.
4. Aon latha bha Iain agus Seasaidh leisg agus cha tug iad Fraoch a-mach cuairt.
5. Bha Mamaidh mì-thoilichte gum b' fheudar dhi fhèin falbh air cuairt le Fraoch.
6. Bha Mamaidh feargach airson nach tug a' chlann biadh dha Fraoch.
7. Bha Seasaidh agus Iain duilich nach deach iad a chuideachadh Mamaidh.
8. Nigh iad Fraoch gus am biodh e brèagha nuair a thilleadh Granaidh.

Sgrìobh trì seantansan a' cleachdadh ainmear agus buadhair.

1. _____

2. _____

3. _____

Fraoch

Sgil: Ag aithneachadh ainmearan agus bhudhairean

Ainm: Deit:

Leugh na h-earrannan ùr. Cuir na pìosan dhan òrdugh cheart airson stòraidh a dhèanamh le bhith a' cur àireamh anns gach bogsa

Latha bha siud chaidh Iain agus Seasaidh dhan phàirc.

“Seall, Iain,” arsa Seasaidh, “Nach e cù Granaidh a tha thall an siud?”

Sheall iad a-rithist air a' chù robach. Cha b' e Fraoch a bh' ann idir.

“Cha bhi do mhàthair ro thoilichte nuair a chì i na tha ort de pholl,” thuirt Granaidh.

Choimhead Iain agus chunnaic e cù mòr. Bha e coltach ri Fraoch.

Leum e air feadh nam flùraichean.

Ach sa mhionaid sin chuala iad èigh. “A Sheasaidh! Iain!

Dè tha sibh a' dèanamh an sin?” Thug iad sùil cò bh' ann.

Cò, ach Granaidh, agus Fraoch aice air iall.

“Tugainn, Iain,” arsa Seasaidh. “Feumaidh sinn stad a chur air Fraoch.”

Ruith iad a-null agus shlaod iad an cù às na flùraichean

ach shrad e poll air aodach Seasaidh agus Iain.

Dè thachair às dèidh sin? Sgrìobh pìos eile, agus dèan dealbh, airson crìoch a chur air an stòraidh.

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
---	--

Fraoch

Sgil: A' cur stòraidh ùr an òrdugh

Ainm: Deit:

Leugh an rann agus èist ris na fuaimean

Tha sinn a' falbh leis air iall
Is e a' dol às a chiall
Ag iarraidh eacarsaich mu chuairt
'S a' leumadaich sìos is suas.

A-nis can na facail seo agus èist ris an fhuaim agus an rann a th' annta.

<u>ia</u>	<u>ua</u>	<u>ao</u>	<u>ll</u>	<u>nn</u>
iall	cuairt	daor	dall	tonn
biadh	uair	caol	call	donn
fiadh	uaireannan	maol	mall	siabann
fiadhaich	fuair	saor	thall	bonn
grian	suas	gaoth	ball	fonn
iarr	cluasan			
fiadhaich				

Dèan liosta de dh'fhacail eile airson do chuideachadh a' dèanamh rann mu dheidhinn Fraoch. Cleachd nas urrainn dhut de na facail às na liostaichean.

Facail eile

Sgrìobh rann.

Fraoch

Sgil: A' leughadh agus a' dèanamh rann; pàtranach litreachaidh

Ainm: Deit:

Sgrìobh stòraidh mu pheata a tha agad air no peata a chòrdadh riut agus na rudan a dh'fheumadh tu a dhèanamh dha no dhi.

Seo stiùireadh airson do chuideachadh:

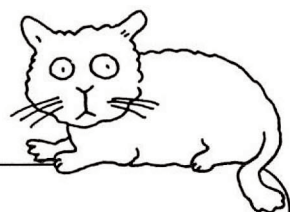
Càit am faigh thu peata?
Dè seòrsa àite-fuirich a bhios aige?
Dè dh'itheas e?
Ciamar a bhios tu ga nighe?

Tha _____ agamsa mar pheata.

B' fheàrr leamsa gun robh _____ agam.

Mo Pheata.

Large rounded rectangular box containing ten horizontal lines for writing.

Fraoch

Sgil: A sgrìobhadh stòraidh pearsanta; fiosrachadh fìor

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
againne			
an-dràsta			
às dèidh			
b' fheàrr			
b' fheudar			
biodh			
chan fhaod			
chòrdadh			
deach			
dh'fhalbh			
dhol			
dhomh			
dòigh			
falbh			
faodaidh			
fhaighinn			
fhèin			
h-uile			
nach toir			
ris-san			
sibhse			
siuthad			
thilg			
thill			
thoirt			
thug			
Facail cuspair			
biadh			
charaid			
cuairt			
ghàrradh			
phàirc			
pòg			
rathad			
seachdain			
nigh			
an-diugh			

Fraoch

Heinemann Storyworlds Ìre 7

Saoghal Bheathaichean

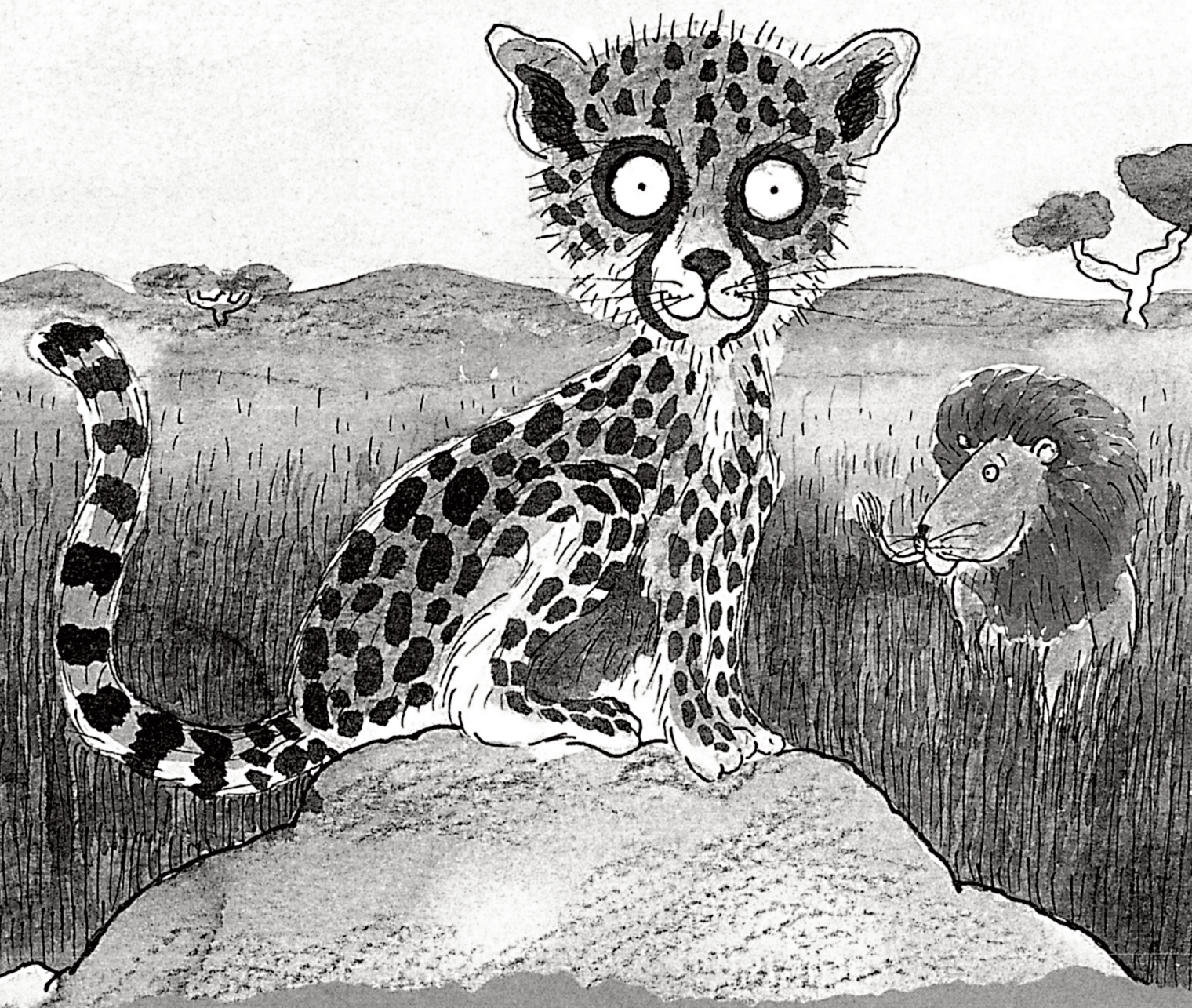

Saoghal
Bheathaichean
Ìre 7

DUMQ

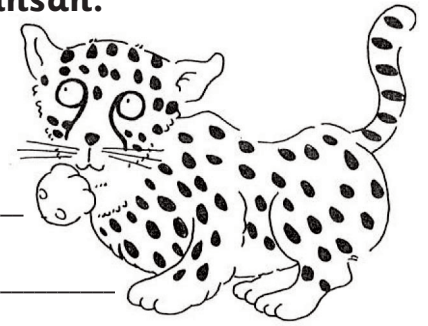
agus an leòmhann

Frances Usher • Stephen Lewis

Ainm: Deit:

Freagair na ceistean ann an seantansan.

1. Càit an do thachair a h-uile càil san stòraidh?

2. Inns cò ris a bha an t-àite coltach. _____

3. Dè na facail tha ag innse dhut an t-àm dhen latha bha ann? _____

4. Carson a bha màthair Duma ag iarraidh oirre èirigh aig an àm ud? _____

5. Dè thuirt a màthair ri Duma an dèidh dhi tilleadh o bhith a' ruith? _____

6. “Nì sinn a-rithist e,” thuirt màthair Duma. Inns ann an dà sheantans dè thachair an uair sin. _____

7. An smaoinich thu carson a bha na beathaichean uile a' tighinn chun an lòn ud airson deoch? _____

8. Carson a bha an leòmhann cho cunnartach? _____

9. Dè an leasan a dh'ionnsaich Duma o a màthair mu dheireadh? _____

Duma agus an leòmhann

Sgil: A' freagairt cheistean mun stòraidh

Ainm:

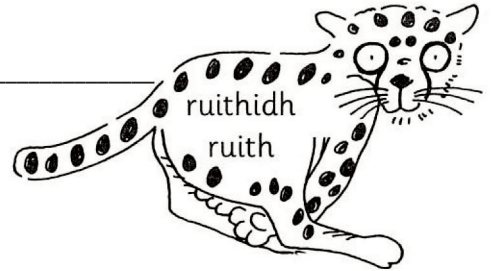
Deit:

Tagh am facal ceart airson crìoch a chur air gach seantans.

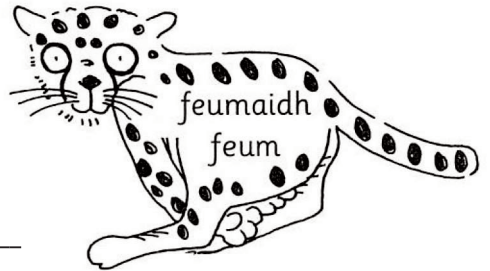
1. Bha a' ghrian _____ nuair a bha iad nan
suidhe ri taobh na h-aibhne. Thuir m'athair Duma,
"_____ a-nis, Duma." Bidh mise _____
tràth nuair a bhios sgoil ann.

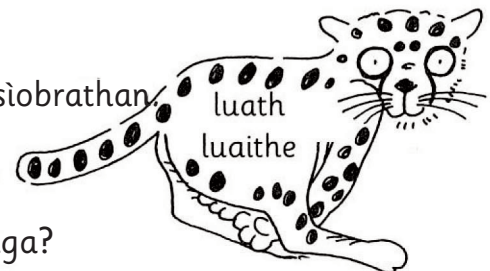
2. "Feumaidh a h-uile sìota _____. Ach _____
sinne nas luaithe na beathach sam bith eile," thuir a
m'athair. Ma thig beathach mòr _____
beathaichean beaga air falbh.

3. Thuir m'athair Duma, "_____ tu ruith nas
luaithe na sin." "Am dh'fhaighnich _____ mi èirigh?"
i. "Tha mi teth agus mi deoch _____
uisge òl," thuir i.

4. "Ruithidh sinne nas _____," thuir na sìobrathan.
Tha mise _____ cuideachd," arsa Duma.
Cò am beathach as _____ ann an Afraga?

5. "Carson a _____ mi ruith?" thuir Duma
ri m'athair. "Ach _____ a h-uile sìota
ruith," thuir ise. "An-diugh _____ sinn
ruith chun na creig mhòir," thuir i rithe.

6. Thill m'athair Duma agus _____ i na ruith
a-rithist. Ach cha robh Duma airson _____.
Ruith na sìobrathan air _____ mar a' ghaoth

Duma agus an leòmhann

Sgìl: A' taghadh an fhacail san riochd cheart airson crìoch a chur air seantansan

Ainm: Deit:

Cuir an comharra freagarrach ri taobh gach seantans.

Ceart
✓

ceàrr
✗

mì-chinnteach
?

1. Bha abhainn àlainn ann an Afraga.
2. Cha robh craobhan idir a' fàs air bruaich na h-aibhne.
3. 'S ann ann an toll a bha Duma agus a màthair a' fuireach.
4. Bha Duma agus a màthair ag èirigh aig an aon àm ris a' ghrèin.
5. Cha robh Duma airson ruith cho fada ris a' chreig mhòir an latha ud.
6. Thuirt màthair Duma, "S e sìotathan na beathaichean as luaithe ann an Afraga."
7. Nuair a thill Duma on chreig bha a màthair a' laighe fo na craobhan.
8. Nuair a dh'fhalbh a màthair ghabh Duma deoch às an lòn.
9. Thàinig dà shìobra chun na h-aibhne airson deoch uisge.
10. Cha do ruith Duma rèis còmhla ri na siorafan.
11. Thuirt an leòmhann gun itheadh e Duma mur an ruitheadh i nas luaithe na e fhèin.
12. Chuala Duma a màthair ag èigheach oirre agus thug sin oirre ruith na bu luaithe.

Duma agus an leòmhann

Sgil: A' cuimhneachadh air an stòraidh – a bheil an seantans ceart, ceàrr, mì-chinnteach

Ainm:

Deit:

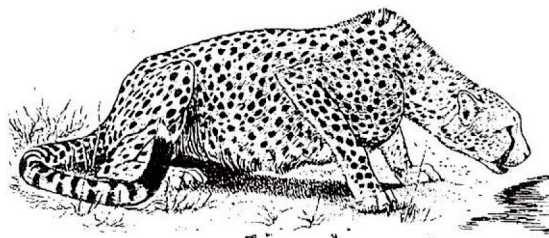
Fiosrachadh fìor.

Leugh an earrann seo còmhla ris an tidsear agus an clas.

Às dèidh sin, ag obair ann am buidhnean, dèanaibh notaichean air puingean inntinneach mun t-siòta.

Dèanaibh suas ceistean a chuireas sibh air buidheann eile sa chlas agaibh.

Ainm	Siòta
Coltas	Tha na casan aice fada, làidir agus i fhèin àrd, seang.
Àite-fuirich	Tha siòtathan a' fuireach ann an Afraga agus Àisia.
Meudachd	Tha com siòta mu 120cm-150cm de dh'fhaid. Tha an t-earball aice mu 60-80cm am faid. Tha i 50cm-80cm de dh'àird aig a gualainn. Tha mu 43cg de chuideam anns an tè fhireann, agus an tè bhoireann mu 36cg.
Dath	'S ann soilleir donn gu buidhe a tha am bian aice le badan dorcha-dhonn.
Biadh	Bidh i a' sealg air an latha. Liùgaidh i suas gu socair sàmhach mar cat mòr, faisg air antelop, gasail no impàla. Nuair a bhios i cho faisg ri 30 meatair orra leumaidh i agus ruithidh i às an dèidh mar an dealanach. Ged a tha i uabhasach luath cha mhair an rèis sin ach mu 20 diog agus fàsaidh an siòta sgìth. Gheibh na beathaichean sin air falbh glè thric, oir ged a tha siòta luath chan urrainn dhi ruith luath airson ùine fhada. Mar sin uaireannan 's e leòmhann no hièna a gheibh grèim air a' bheathach a bha an siòta a' sealg.
Siubhal	'S e siòta am mamal as luaithe air an t-saoghal. Ruithidh i cho luath ri 60 mìle san uair (100km san uair), sin aon mhìle ann am mionaid.
Gin	Bidh àl chuileanan aca, aon chuilean gu uaireannan 6 chuileanan. Fàgaidh iad am màthair aig aois 18 mìosan. Bidh mòran dhiubh gan ithe le leòmhainn, liopardan agus hiènanathan. Bidh iad beò mu 12 gu 14 bliadhna anns an fhàsach.
Rudan eile	Bidh siòtathan a' dèanamh diofar sheòrsa fhuaimean ri chèile. Bidh iad a' torgan mar chat agus nì iad comhartan beaga mar chuilean.

Duma agus an leòmhann

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

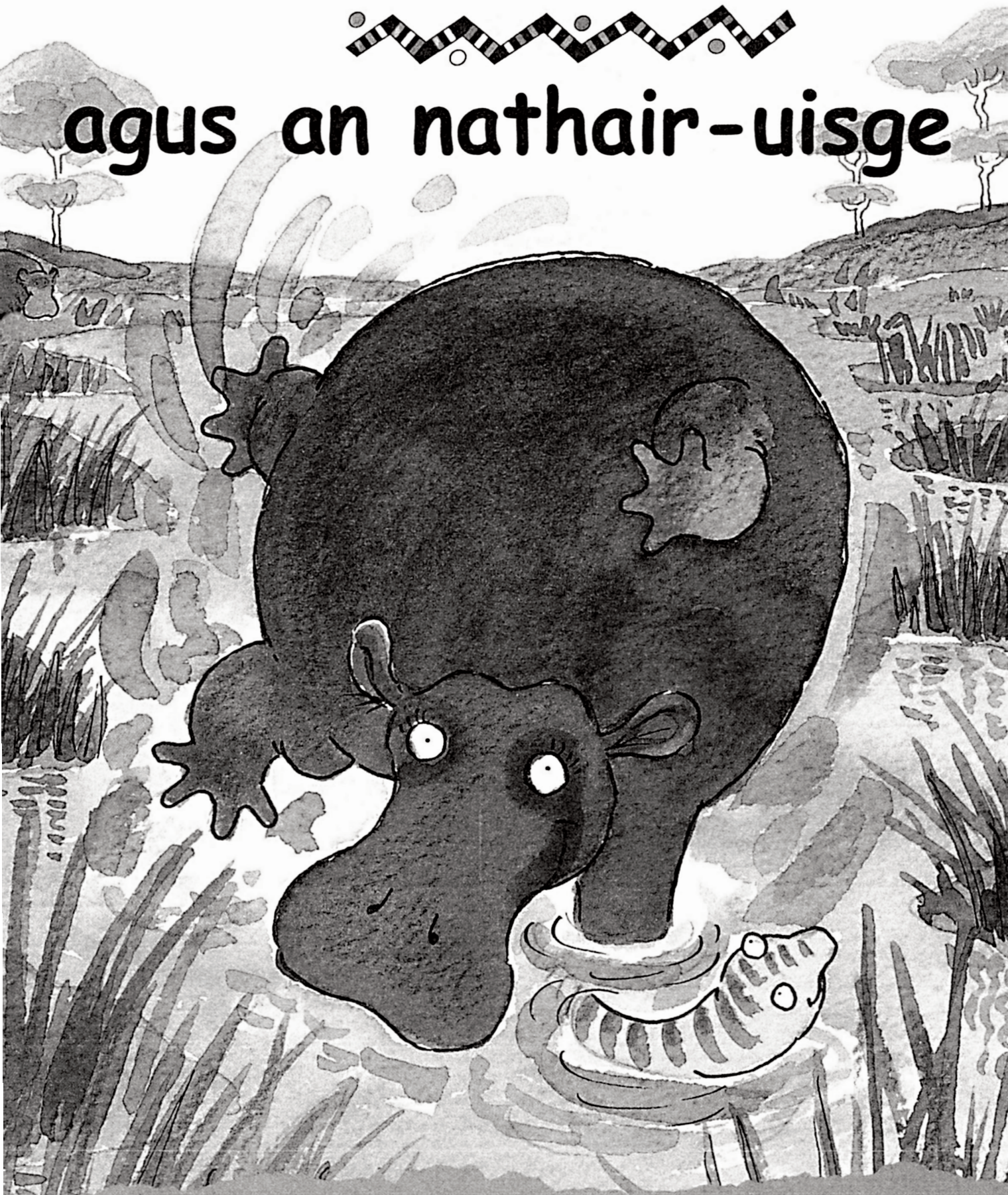
Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
a dh'fheumas			
ag èirigh			
dhaibh			
eile			
èirich			
falbh			
feumaidh			
fios			
nas luaithe			
ràinig			
ro theth			
ruithidh			
sam bith			
thilleas			
thusa			
toiseach			
trobhad			
Facail cuspair			
a' chreag			
a' ghaoth			
a' ghrian			
beathach			
craobhan			
creutair			
deoch			
fhuar			
leòmhann			
màthair			
pathadh			
putag			
sìota			
slighe			
toiseach			

Duma agus an leòmhann

Saoghal
Bheathaichean
Ìre 7

Kiboko

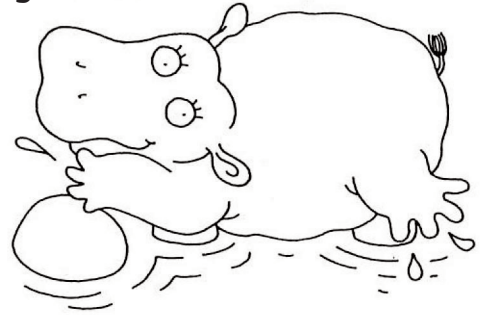
agus an nathair-uisge

Frances Usher • Stephen Lewis

Ainm: Deit:

Freagair na ceistean nad leabhar-sgrìobhaidh.

1. Dè bha Kiboko agus a mhàthair a' dèanamh an latha ud? _____

2. Carson a dh'iarr a mhàthair air a dhol dhan uisge? _____

3. Sgrìobh an dà fhacal a tha ag innse gun do chòrd e ri Kiboko a bhith san uisge.

4. Chuir rudeigin iomagain air Kiboko? Dè bha sin? _____

5. Carson nach b' urrainn dha Kiboko grund na h-aibhne fhaicinn? _____

6. Inns mu na chunnaic Kiboko às dèidh sin. _____

7. Sgrìobh dà sheantans a tha a' sealltainn gun robh Kiboko càirdeil agus ag iarraidh cluich. _____

8. Carson nach tug Kiboko an aire dhan chunnart a bha air taobh thall na h-aibhne? _____

9. Carson nach cuala e an nathair ag èigheach ris? _____

10. Saoil carson is ann air bruaich na h-aibhne a bha na h-eich-aibhne a' gabhail fois? _____

Kiboko agus an nathair-uisge

Ainm:

Deit:

Sgrìobh cunntas

Leig ort gur tu fhèin a bha an àite Kiboko. Chunnaic e na h-earbail mhòra aig na crogaill, am beòil mhòra agus am fiaclan uabhasach.

Dh'èigh e, "Cuidich mi! Cuidich mi! Cuidich mi!
Tha na crogaill a' dol gam ithe."

Sgrìobh trì adhbharan airson gum bu chòir Kiboko a shàbhaladh agus trì adhbharan airson gun ith na crogaill e. Kiboko a shàbhaladh:

1. _____

2. _____

3. _____

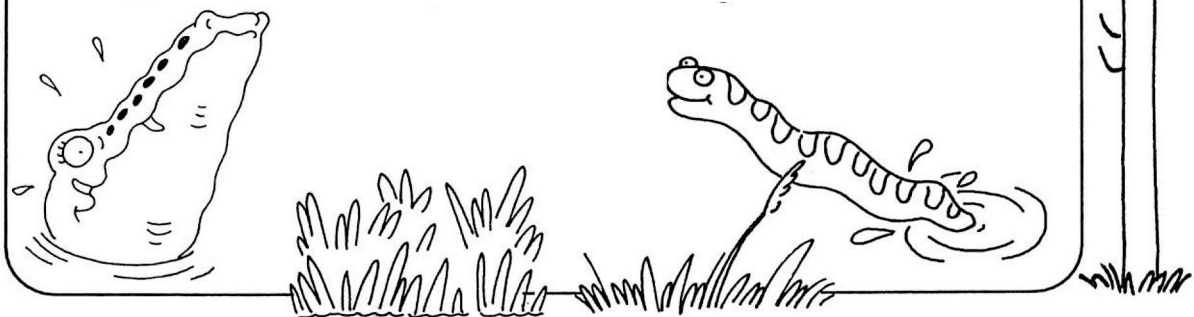
Bu chòir na crogaill ithe:

1. _____

2. _____

3. _____

Thoir a chreidsinn gur tusa Kiboko agus gur e crogaill a tha na charaid. Dèanaibh còmhraidh mun deasbad gu h-àrd.

Kiboko agus an nathair-uisge

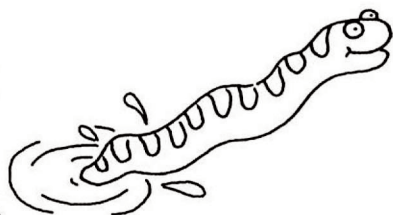
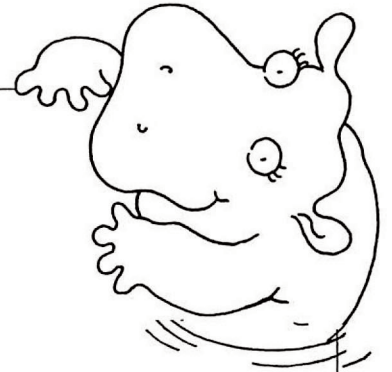
Ainm: Deit:

Bi sàbhailte!

Dèan postair a bhiodh freagarrach airson sàbhailteachd eich-aibhne.

Smaoinich air ag èisteachd ri comhairle a mhàthar agus cho cudromach 's a tha e a bhith a' coimhead, ag èisteachd, a' mothachadh.

Thoir an aire! Bi sàbhailte!

Kiboko agus an nathair-uisge

Sgil: A' cur fiosrachadh thairis ann am postair

Ainm: Deit:

Cuir na facail seo an òrdugh na h-aibidil.

a) **abhainn** àlainn àrd aire agus Afraga aige airson air

b) **fuar** fiaclan fon fuireach faicinn fodha fhèin falbh

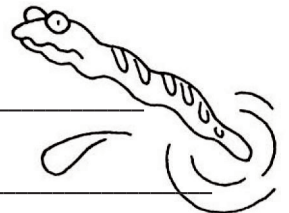
c) **uaine** uisge urrainn uabhasach ud

d) **dannsa** dhut dol dhìom dèanamh duilich

e) **sreap** sùil seas suidhe sgoinneil sìos snàmh

Lorg na facail ann an clò-dubh anns an fhaclair agus sgrìobh am mìneachadh.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Kiboko agus an nathair-uisge

Sgil: Òrdugh na h-aibidil agus mìneachadh

Ainm: Deit:

Cuir ann na facail a tha dhìth.

Aon latha bha Kiboko uabhasach teth. “Carson nach _____ thu sìos _____ uisge?” thuirt a mhàthair.

Mar sin chaidh Kiboko _____ dhan _____ fhuar.

Sa mhionaid sin _____ cuideigin. “Cuidich mi! Cuidich mi!”

“Tog do _____ mhòr dhìom.”

Choimhead Kiboko sìos dhan uisge ach chan _____ e ach a chasan _____.

Thuirt an nathair-uisge _____ uaine, “Bha mi a’ dèanamh mo _____ nathrach nuair a sheas thu orm.”

“S e dannsa _____ a tha sin,” arsa Kiboko.

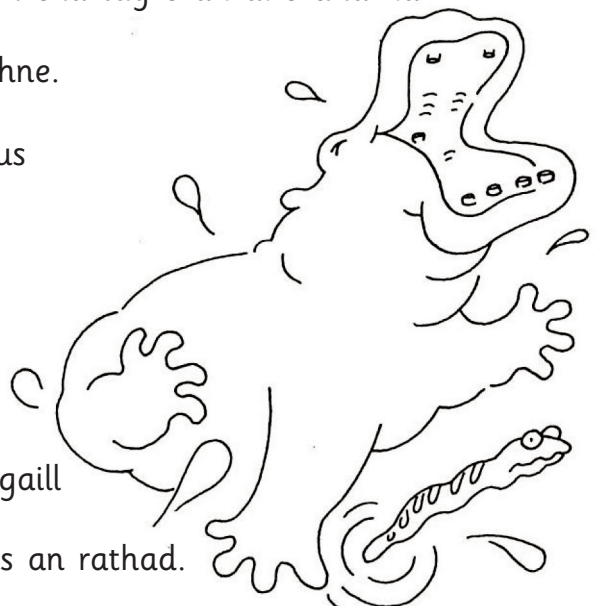
Dhanns Kiboko sìos an _____ ach cha tug e an aire dha na _____ air taobh thall na h-aibhne.

Shnàmh na crogail _____ gu Kiboko agus _____ e na h-earbaill mhòra aca.

Dh’èigh Kiboko, “ _____ mi, tha na crogail _____ gam ithe.”

Dìreach nuair a _____ na crogail am beòil mhòra, _____ a mhàthair e às an rathad.

Shnàmh Kiboko agus a mhàthair air ais gu _____ thall na h-aibhne agus _____ iad suas air a’ bhruaich.

Kiboko agus an nathair-uisge

Sgil: A’ tuigsinn agus a’ cuimhneachadh air facail às an teacs

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
aire			
às			
chan fhaiceadh			
dhìom			
dhomh			
èigheach			
fhuar			
fuireach			
gorm			
gu leòr			
leotha			
luath			
phut			
sheas			
shìos			
shnàmh			
taobh			
Facail cuspair			
abhainn			
àlainn			
beòil			
chas			
chois			
dannsa			
dhannsa			
eireachdail			
fiacian			
mhàthair			
na h-aibhne			
nathair-uisge			
nathrach			
taobh			
tiotan			

Kiboko agus an nathair-uisge

Saoghal
Bheathaichean
Ìre 7

Mamba

agus an t-eun-crogaill

Frances Usher • Stephen Lewis

Ainm: Deit:

Sgrìobh an seantans.

 a' fuireach bha beag Mamba crogall

1. Anns an abhainn

 abhainn iasg chunnaic an sìos a' snàmh i

2. Aon latha agus Mamba

 ris Mamba iasg rinn an

3. SNIG!

 dèan na eun-crogaill idir sin air an

4. Thuirt Mamaidh agus Dadaidh, “

 bha dè Mamba a' dèanamh eun-crogaill an t-

5. An uair sin chunnaic

 beaga bìdh bìdeagan faclan a bha air Dadaidh

6. Bha e ag ithe

 agus craos sgèith a a-steach eun-crogaill an t-

7. Dh'fhosgail Mamba

Mamba agus an t-eun-crogaill

Sgil: A' cur seantans an òrdugh; a' mìneachadh an teacs

Freagair na ceistean nad leabhar-sgrìobhaidh.

1. Dè na rudan a bha Mamba ag ithe nuair a bha e anns an abhainn?
2. Carson a thuir Mamaidh agus Dadaidh ri Mamba nach fhaodadh e an t-eun-crogaill ithe?
3. Dè bha an t-eun-crogaill a' dèanamh dha Dadaidh?
4. Dè thachair nuair a chaidh an t-eun a-steach do bheul Mamba?
5. Dè an seantans tha ag innse dhut nach robh Mamba airson an rud a bha Mamaidh ag iarraidh oirre a dhèanamh?
6. Dè dh'iarr sioraf oirre a dhèanamh airson an goirteas a thoirt às a fìaclan?
7. Dè an dòigh a dh'iarr an t-each-aibhne oirre fheuchainn gus a fìaclan a dhèanamh na b' fheàrr?
8. Dè an leasan a dh'ionnsaich Mamba mu dheireadh?

Dh'èist Mamba ri na beathaichean eile ach **cha do dh'èist e ris an rud a dh'iarr a phàrantan air a dhèanamh.**

An do thachair dad mar sin dhutsa uair sam bith? Nad leabhar-sgrìobhaidh inns dè thachair.

Mamba agus an t-eun-crogaill

Ainm: Deit:

**Cuir na facail ann an òrdugh na h-aibidil.
Seall air an dara litir cuideachd.**

Eisimpleir: sìobra snag sgèith **Òrdan:** sgèith sìobra snag

a) snàmh sìos steach b) feur fuireach fosgail
c) craos chunnaic caraid d) goirt gaoth glan
e) fiacail feuch fhathast f) iasg ith idir

**A-nis feuch ri cuid dhe na facail sin a lorg anns an fhaclair.
Sgrìobh am mìneachadh airson sia dhe na facail an uair sin.**

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Rannan Acrostaig

**Dèan rann acrostaig nad leabhar-sgrìobhaidh a' cleachdadh MAMBA.
Seo eisimpleir leis an fhacal CROGALL.**

Crogall beag a' snàmh agus a' fuireach

Ri taobh na h-aibhne far am faigh e biadh

Os an cionn tha na craobhan àrda

Glanaidh sinn ar fiacalan," arsa Mamaidh

Ach cha toigh leam an t-eun sin," arsa Mamba.

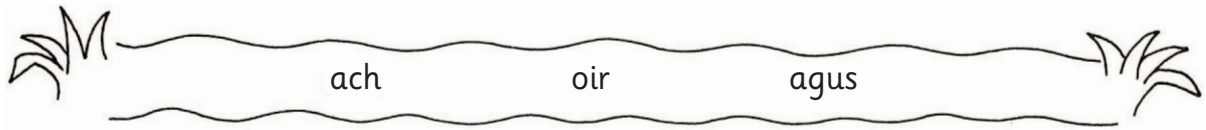
Leig leis agus seall mar tha Dadaidh ga dhèanamh.

Mamba agus an t-eun-crogail

Sgil: Òrdugh na h-aibidil agus a' lorg fhacal às an fhaclair agus a' toirt mìneachadh; a' dèanamh rann

Ainm: Deit:

Ceangail na seantansan còmhla le naisgear.

1. Thuirt Mamaidh Crogall gun an t-eun-crogaill ithe idir. 'B e caraid dhaibh a bha ann. _____

2. Dh'fhosgail Dadaidh a chraos mòr. Sgèith an t-eun-crogaill a-steach. _____

3. Cha do dh'ith Dadaidh Crogall an t-eun. Bha e a' glanadh fhiaclan dha.

4. Sgèith an t-eun-crogaill a-steach do bheul Mamba. Dhùin ise a bheul le SNAG! _____

5. Dh'fhosgail Mamaidh a beul. Sgèith an t-eun-crogaill a-mach cho luath 's a b' urrainn dha. _____

6. Dh'fheuch Mamba ri fhiaclan a ghlanadh anns an abhainn. Bha iad fhathast goirt. _____

7. Chaidh Mamba sìos an abhainn. Chunnaic i sìota air bruaich na h-aibhne.

8. Thuirt an t-eun-crogaill, "Glanaidh mise d' fhiaclan dhut. Feuch nach ith thu mi." _____

Mamba agus an t-eun-crogaill

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
àrda			
dearbh			
dh'fhaighnich			
dh'ithinn			
dhùin			
feuch			
fhathast			
fosgladh			
glanadh			
goirt			
innsidh			
piocadh			
rithe			
suath			
tuigsinn			
Facail cuspair			
a' ghaoth			
abhainn			
an t-ainm			
an t-eun			
bìdeagan			
bioran			
chraos			
craos			
crogall			
each-aibhne			
eun-crogaill			
fiacian			
ghrèim			
iasg			
muile-mhàg			
sioraf			

Mamba agus an t-eun-crogaill

Ainm: Deit:

Ainm	Crogall Abhainn Nìl Crocodylus niloticus On Ghreugais krokodeilos a’ ciallachadh, boiteag cloich bhig.
Coltas	Tha an craiceann aca carrach le cnapan mar chlachan beaga. Dorch-ruadh gu uaine le srianagan tarsainn an earbaill. Tha mu 64 gu 68 fiacail aca.
Àite-fuirich	Afraga.
Meudachd	Inbhich mu 5 meatairean.
Àrainn	Lochan, aibhnichean, bogaichean, uisge leth-shàillte.
Biadh	Iasg, muir-thìrich, pèistean. Antalop, bufala, eich-aibhne òga agus cait mhòra. Uaireannan a’ marbhadh dhaoine. Ithidh iad closaichean marbha còmhla ri beathaichean eile gun dragh a chur orra. Ithidh an fheadhainn òga biastagan beaga uisge.
Modhan	Nuair a bhios iad ag ithe closach bidh dhà no trì chrogaill a’ cumail grèim air agus bidh iad uile ga shlaodadh às a chèile. Uaireannan bidh grunnan dhiubh a’ cruinneachadh tòrr èisg còmhla agus gan cumail ann an aon àite gus an glacadh.
Gin	A’ dèanamh toll mu 50 cm de dhoimhneachd ann am bruaichean gainmhich, beagan mheatairean on uisge. Bidh sin mar as trice san t-Samhain agus san Dùbhlachd. Beiridh an tè bhoireann mu 40 gu 60 ugh. Fanaidh an tè bhoireann faisg air an nead fad na h-ùine. Thig feadhainn bheaga a-mach às na h-uighean ann an 80 gu 90 latha. Togaidh an tè bhoireann iad na beul chun an uisge. Uaireannan bidh beathaichean mar hiènanathan, laghairtean agus daoine a’ creachadh an neadan.
Fiosrachadh eile	Uaireannan bidh an t-eun spur-winged plover a’ dol a bhroinn beul nan crogall a phiocadh bìdeagan bìdh às am fiacalan. Mar sin tha na crogaill a’ faighinn am fiacalan air an glanadh agus tha na h-eòin a’ faighinn biadh. B’ àbhaist crogaill a bhith gam marbhadh gus am faigheadh daoine beartach an craicinn airson bagaichean agus brògan brèagha a dhèanamh. Ach a-nis tha tuathanais chrogall ann gus nach feum iad crogaill fhiadhaich a mharbhadh. Tha iad nan cunnart do dhaoine cuideachd. Ma gheibh iad an cothrom slaodadh iad daoine dhan uisge airson am marbhadh.

Mamba agus an t-eun-crogaill

Ainm:

Deit:

1. Dè an seòrsa craicinn a tha air a' chrogall? _____

2. Sgrìobh dà sheantans ag innse mu mheudachd agus coltas a' chrogaill. _____

3. Dè an seòrsa àrainneachd a tha freagarrach airson crogaill mar seo? _____

4. Inns dè am biadh as toigh le crogaill na Nil. _____

5. Sgrìobh dà sheantans a' sealltainn an dòigh a tha aca airson am biadh a ghlacadh agus ithe. _____

6. Saoil dè an rud as motha a chuidicheas iad gus am biadh a ghlacadh? _____

7. Inns mar a bhios na crogaill a' dèanamh an nead agus a' faighinn an iseanan. _____

8. Dè an t-eun a bhios a' lorg a bhìdh o na crogaill? Inns mar a bhios e ga dhèanamh. _____

9. Dè na nàimhdean a tha aig na crogaill? _____

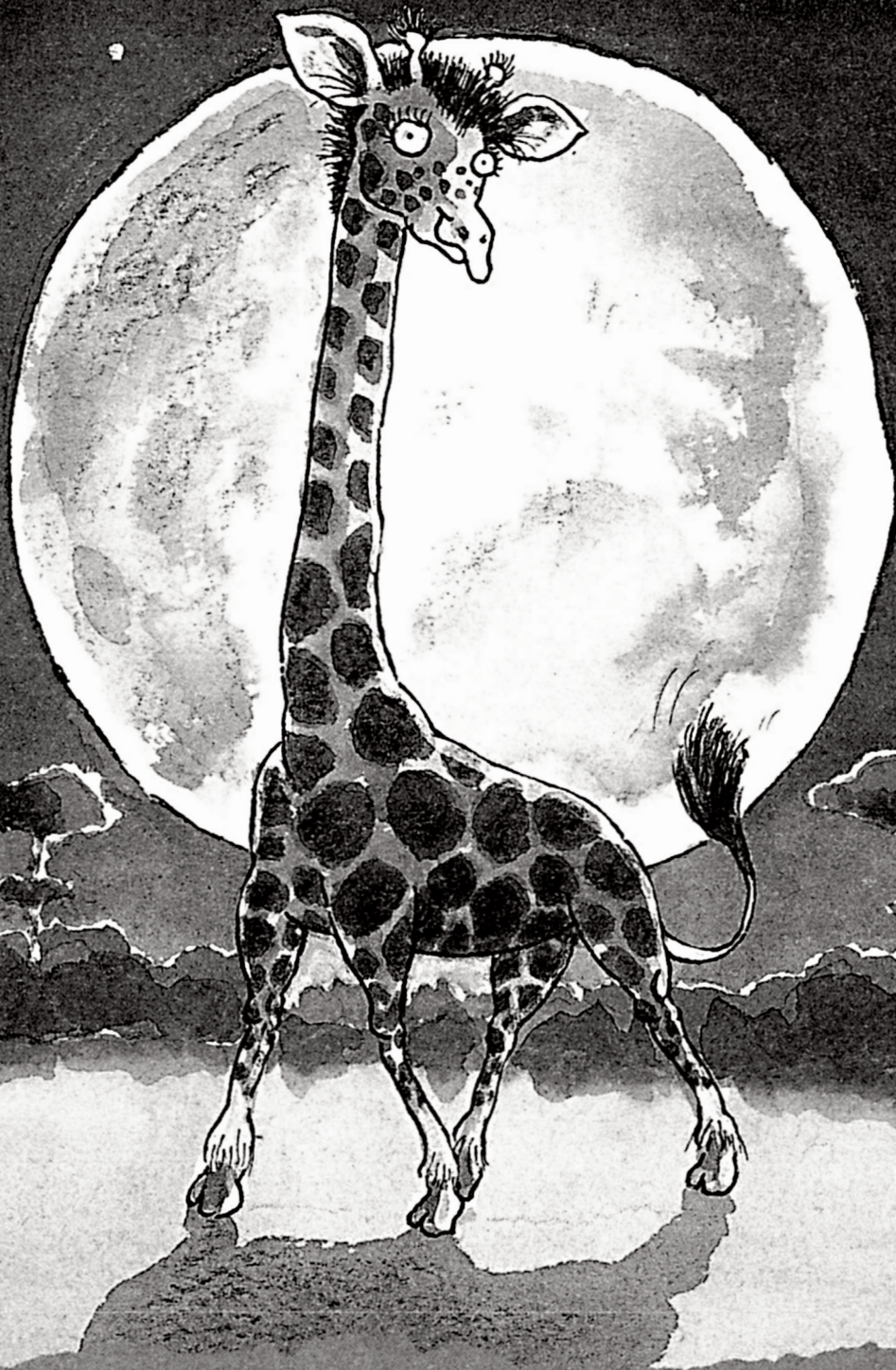
10. Carson a tha dìon ga chur air na crogaill a-nis? _____

Mamba agus an t-eun-crogaill

Saoghal
Bheathaichteán
Ìre 7

Twiga

agus a' ghealach

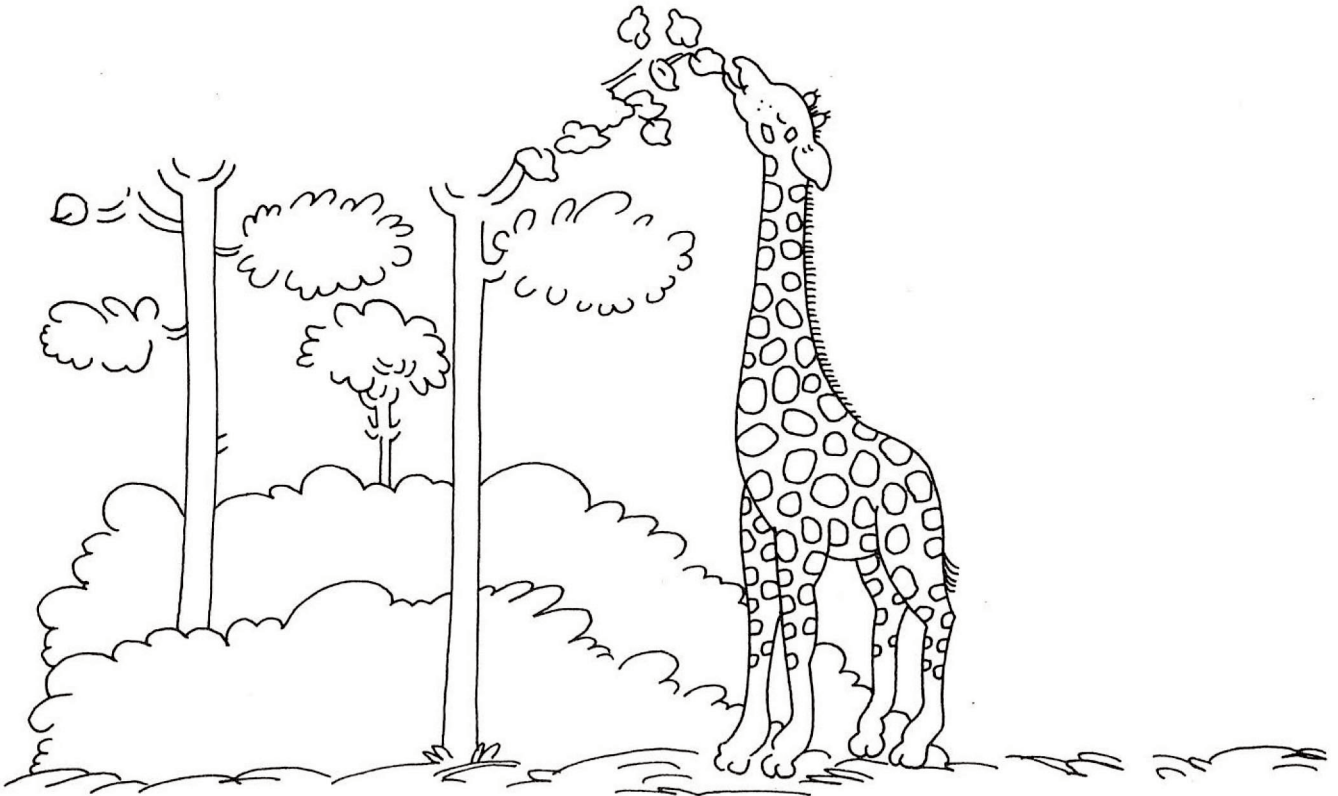
Frances Usher • Stephen Lewis

Ainm: Deit:

Leugh agus cuir ris an dealbh.

1. Duilleagan **air bàrr** nan craobhan as àirde.
2. Geallach **san** adhar.
3. Twiga **ri taobh** athar.
4. Craobh bheag **air cùl** Twiga.
5. Nathair **sa** chraoibh bhig.
6. Measan **air** cuid de na craobhan as àirde.
7. Abhainn **faisg air** na craobhan.

An uair sin sgrìobh seantansan nad leabhar-sgrìobhaidh a' cleachdadh nam facal ann an clò-dubh.

Twiga agus a' ghealach

Sgil: A' leantail stiùireadh

Ainm: Deit:

Cuir an comharra ceart ri taobh gach seantans.

Ceart
✓

ceàrr
✗

mì-chinnteach
?

1. Bha na siorafan mòra cho àrd is gun itheadh iad duilleagan bhàrr nan craobhan a b' àirde.
2. Cha robh athair Twiga cho àrd ri na siorafan eile.
3. Thuirt Twiga gum biodh esan na b' àirde na h-uile sioraf eile.
4. Thuirt Twiga gum biodh a' ghealach milis ri h-ithe.
5. Thuirt na siorafan gun do dh'ith Twiga a' ghealach.
6. Bha Twiga ag iarraidh gun stadadh an t-uisge.
7. Thug athair Twiga measan blasta dha ri ithe.
8. Chòrd na measan sin ri Twiga.
9. Thug Twiga measan bho na craobhan a b' ìsle.
10. Bha i glè thric a' sileadh far an robh Twiga agus a caraidean.
11. Bu toigh le na siorafan an t-uisge a chionn 's gun toireadh e air na duilleagan fàs.
12. Thuirt Twiga gun itheadh e na duilleagan bho na craobhan beaga gus am fàsadh e mòr.

Twiga agus a' ghealach

Sgil: Tuisge dhen teacs - ceart, ceàrr, mì-chinnteach.

Ainm: Deit:

Cuir loidhne fo gach gnìomhair.

Chunnaic Twiga a' ghealach san adhar.

"Ithidh mi siud," thuirt e.

"Chan urrainn dhut a' ghealach ithe," thuirt na siorafan eile

"Carson nach urrainn?" arsa Twiga.

"Tha i a' coimhead glè mhath."

Bha na siorafan eile a' gàireachdainn.

Cha thuirt Twiga an còrr mun ghealaich ach bha e a' smaoinachadh oirre.

Bha e a' coimhead suas oirre agus ag ràdh ris fhèin gum biodh i math fuar ri h-ithe.

Ach an uair sin chaidh a' ghealach fodha.

"Dh'ith Twiga a' ghealach," thuirt na siorafan eile.

B' fheàrr leam gun robh mi mòr gus an ruiginn air na duilleagan blasta tha air fìor bhàrr nan craobhan àrda," thuirt Twiga.

Leig ort gur tu fhèin tha ag ràdh, "**B' fheàrr leam gun robh mi mòr gus...**"

Dè na rudan a bhiodh tusa ag iarraidh a dhèanamh nam biodh tu mòr?

Sgrìobh liosta dhe na rudan a bhiodh tu airson a dhèanamh.

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

Twiga agus a' ghealach

Sgil: Ag aithneachadh gnìomhairean às an stòraidh; a' sgrìobhadh liosta

Ainm:

Deit:

Air duilleag seachd san leabhar chì thu beathach eile a' coimhead air na siorafan.

Sgrìobh, le bhith a' gabhail notaichean dè bha esan a' smaoinichadh mu na bha na siorafan ag ràdh?

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

• _____

Twiga agus a' ghealach

Sgil: Sgrìobhadh mac-meanmnach agus fiosrachadh fìor

Ainm: Deit:

Aithris air an leabhar

Tìotal: _____

Ùghdar: _____

Dealbhan: _____

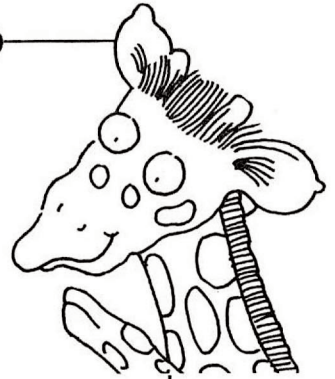
Prìomh characteran: (An toigh leat iad no nach toigh?)

An stòraidh: (Thoir cunntas ghoirid ann an òrdugh) _____

Do bheachd

Am plot: An gabh e creidsinn? A bheil e inntinneach? _____

Cànan: Tagh trì facail a tha a' dèanamh an stòraidh math

Twiga agus a' ghealach

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
a b' àirde			
a dh'ithe			
ag ràdh			
b' fheàrr			
bheil			
bhiodh			
càite			
cha tuirt			
còmhla			
dhàsan			
deach			
dèidh			
dh'fhaodas			
fàsaidh			
mun cuairt			
ribhse			
riumsa			
ruigeadh			
seallaidh			
Facail cuspair			
adhar			
h-aibhne			
an t-uisge			
àrda			
athair			
bàrr			
bheul			
bruaich			
craobhan			
duilleagan			
feur			
ghealach			
measan			
oidhche			
sioraf			
teth			

Twiga agus a' ghealach

Ainm: Deit:

Ainm	Sioraf Tha naoi seòrsachan sioraf ann. Giraffa camelopardalis
Meudachd	Faid: 3m 80cm agus earball 80cm gu 1m am faid. Àird aig an gualainn: 4m gu 4m 70cm. Àird gu bàrr nan adhaircean: Fireann 4m 70cm gu 5m 30cm Boireann 3m 90cm gu 4m 50cm.
Coltas	Tha siorafan àrd agus tha e furasta dhaibh ruigsinn air craobhan àrda. Tha casan agus amhaich fhada orra. Tha an gaoisid goirid agus soilleir-ruadh le badan dorcha-ruadh. Tha pàtran sònraichte air gach sioraf. Tha giobag gaoisid fhada air an earball agus tha muing ghoirid ruadh air cùl an amhaich. Tha an crubhan sgoilte. Tha an giall fada, an sùilean mòra agus an cluasan meadhanach mòr. Bidh an fheadhainn fhireann a' sabaid le an adhaircean beaga goirid.
Àite-fuirich	Afraga.
Àrainn	Tha iad a' fuireach deas air an Sahàra ann an Afraga. Tha iad pailt air sgaoilteach Serengeti. Is toigh leotha àiteachan feurach le beagan chraobhan.
Biadh	Is fìor thoigh leotha duilleagan chraobhan àrda, mar Acacia agus Myrrh, a tha a' fàs air còmhnardan Afraga. Bidh iad a' cleachdadh an lipean rìghinn agus an teanganan fada gus na duilleagan a' spìonadh bhar chraobhan stobach air nach ruig beathaichean eile.
Modhan	Bidh iad a' gluasad mu chuairt nam buidhnean ('s dòcha mu 20) agus a' gluasad o bhuidhinn gu buidhinn.
Gin	Bidh an laogh a' fàs am broinn a mhàthar 15 mìosan agus 's e aon laogh a bhios aice. 'S ann am falach anns an dubhar a bhios an laogh a' chiad dhà no trì sheachdainean. Às dèidh sin thig e còmhlà ri laoigh eile ann an cròileagan. Ithidh iad duilleagan aig aois dà mhìos. Fàsaidh na laoigh mòr ann an ùine ghoirid, ach bidh leth dhiubh gan ithe le beathaichean eile.
Fiosrachadh	Bidh iad beò mu 25 bliadhna. 'S e sioraf am beathach as àirde

Twiga agus a' ghealach

Ainm: Deit:

1. Dè an àird a tha ann an sioraf fireann gu bàrr adhaircean? _____
Tomhais sin aig an sgoil agad. _____

2. Inns dà rud a tha nan cuideachadh dha sioraf airson a bhiadh fhaighinn?

3. Sgrìobh dà sheantans mu choltas sioraf. _____

4. An aithne dhut beathach eile aig a bheil crubhan mar a tha air sioraf? _____

5. Dè an dà chraobh àraid as toigh le sioraf? _____

6. Ciamar as urrainn dhaibh duilleagan ithe far chraobhan air a bheil stoban biorach? _____

7. A bheil sioraf càirdeil ri siorafan eile? Sgrìobh an seantans a tha ag innse dhut.

8. Dè bhios a' tachairt do mhòran de na laovich sioraf? Saoil carson a tha sin?

9. Dè an seòrsa àite as toigh le sioraf? _____

10. Dè an rud a tha sònraichte mu sioraf? _____

Ainm: Deit:

Ainm	Sìobra <i>Equus burchellii</i> Tha trì seòrsachan sìobra ann.
Meudachd	Faid: 2m 30cm o cheann gu earball. Àird: 1m 40cm aig a' ghualainn.
Coltas	'S e each reamhar le casan goirid agus srianagan dubha agus geala a tha ann an sìobra. Tha pàtran àraid air gach sìobra. Tha na srianagan nam pàtran tarsaing na h-amhaich agus air am faid aig sìobra. Tha iad a' dol tarsaing nan casan. Tha muing ghoirid orra a' maidseadh nan srianagan air an amhaich.
Àite-fuirich	Afraga an ear. Air sgaoilteach Serengeti.
Àrainn	Tha iad a' fuireach air fearann Savannah, sin talamh feurach le beagan chraobhan, agus air sgaoiltichean feurach.
Biadh	Feur. Bidh iad a' dol a dh'òl deoch dà thuras san latha.
Modhan	Is toigh leotha a bhith còmhla ri chèile. Bruidhnidh iad ri chèile le bhith a' gluasad an cluasan agus a' dèanamh fhuaimean. Bidh aon fhear fireann còmhla ri buidheann bhoireann agus fuirichidh iad sin còmhla mar as trice fad am beatha, a' fuireach ann an aon àite. Ach ma bhios an aimsir uabhasach tioram, mar a bhios uaireannan air sgaoilteach Serengeti, thig treudan mòra dhiubh còmhla airson imrich gu àiteigin eile far am faigh iad ionaltradh agus uisge.
Gin	Bidh an searrach a' fàs am broinn a mhàthar 370 latha agus 's e aon searrach a bhios aice. Is urrainn dha coiseachd beagan uairean às dèidh a bhreith. Is e aon searrach a bhios aig sìobra ann an dà bhliadhna mar as trice. An toiseach fanaidh an searrach air leth on treud airson sàbhailteachd. Ithidh e feur an ceann beagan sheachdainean ach bidh e fhathast a' deoghal a mhàthar gus am bidh e 8 gu 13 mìosan a dh'aois. Aig aois 3 bliadhna bidh searrach na inbheach.
Fiosrachadh eile	Tha sìobrathan càirdeach dha na h-eich a tha againn an-diugh. 'S e leòmhainn na nàimhdean as motha a tha aig sìobra. Bidh leòmhainn nan laighe aig na tuill uisge gus beathaichean a bhios a' tighinn airson deoch a ghlacadh.

Twiga agus a' ghealach

Ainm: Deit:

1. Tomhais meudachd shìobra sa chlas agad. _____

2. Sgrìobh dà sheantans mu choltas shìobra. _____

3. Dè an rud a tha cho àraid mun phàtran a bhios air sìobrathan. _____

4. Dè an seòrsa àrainneachd a tha freagarrach airson sìobra? _____

5. Dè an dòigh a tha aca airson bruidhinn ri cheile? _____

6. Inns rudeigin a tha àraid mu dhòigh-beatha shìobrathan. _____

7. Dè bhios sìobrathan a' dèanamh ma thig sìde uabhasach tioram air sgaoilteach Serengeti. _____

8. Lorg leabhar anns am faic thu dealbh den Serengeti. Sgrìobh seantans ag innse cò ris a tha e coltach. _____

9. Dè an aois a bhios searrach sìobra nuair a sguireas e a dheoghal bainne a mhàthar? _____

10. Dè am beathach a tha na chunnart do na sìobrathan? _____

Heinemann Storyworlds Ìre 7

Saoghal Uair bha Siud

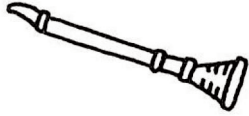

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 7

Am Piobaire Breac

Ainm: Deit:

Freagair na ceistean ann an seantansan.

1. Càite agus cuin a thachair an stòraidh? _____

2. Carson a bha na daoine anns a' bhaile a' gearan? _____

3. Saoil carson nach robh an t-àrd-bhàillidh a' cur às dha na radain? _____

4. Ciamar a bha am pìobaire a' dol a thoirt na radain air falbh? _____

5. Dè am bargan a rinn am pìobaire ris an àrd-bhàillidh? _____

6. Dè thachair nuair a ràinig iad an abhainn? _____

7. Carson a bha an fhearg air a' phìobaire nuair a thill e chun an àrd-bhàillidh?

8. Dè rinn e an uair sin? _____

9. Ciamar a bha fios aig na daoine far an deach a' chlann? _____

Am Pìobaire Breac

Sgil: A' tuigsinn an stòraidh

Ainm:

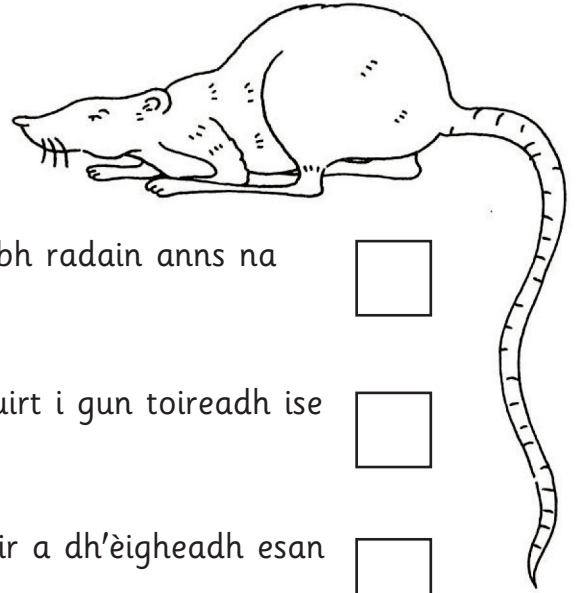
Deit:

Cuir an comharra a fhreagras ri taobh gach seantans

Ceart
✓

ceàrr
✗

mì-chinnteach
?

1. Bha na daoine ann an Hamelin toilichte gu robh radain anns na taighean.
2. Chaidh boireannach chun an àrd-bhàillidh. Thuir i gun toireadh ise air falbh na radain.
3. Thuir am pìobaire gun tigeadh na radain nuair a dh'èigheadh esan orra.
4. Thuir an t-àrd-bhàillidh gun toireadh e tòrr airgid dhan phìobaire.
5. Dh'fhalbh na radain às dèidh a' phìobaire agus leum iad dhan abhainn.
6. Bha na daoine ann an Hamelin brònach nuair a dh'fhalbh na radain.
7. Nuair a dh'iarr am pìobaire an t-airgead, thuir an t-àrd-bhàillidh, "Chan eil airgead againn dhut."
8. Chaidh an duine agus an t-àrd-bhàillidh gu banca far an robh an t-airgead.
9. Dhanns am pìobaire agus a' chlann air falbh gu na beanntan agus gu tìr sheunta.
10. Thill nighean bheag dhachaigh gu a màthair an-ath-latha agus dh'inns i dhi mar a thachair.

Am Pìobaire Breac

Sgil: A' tuigsinn an stòraidh

Ainm:

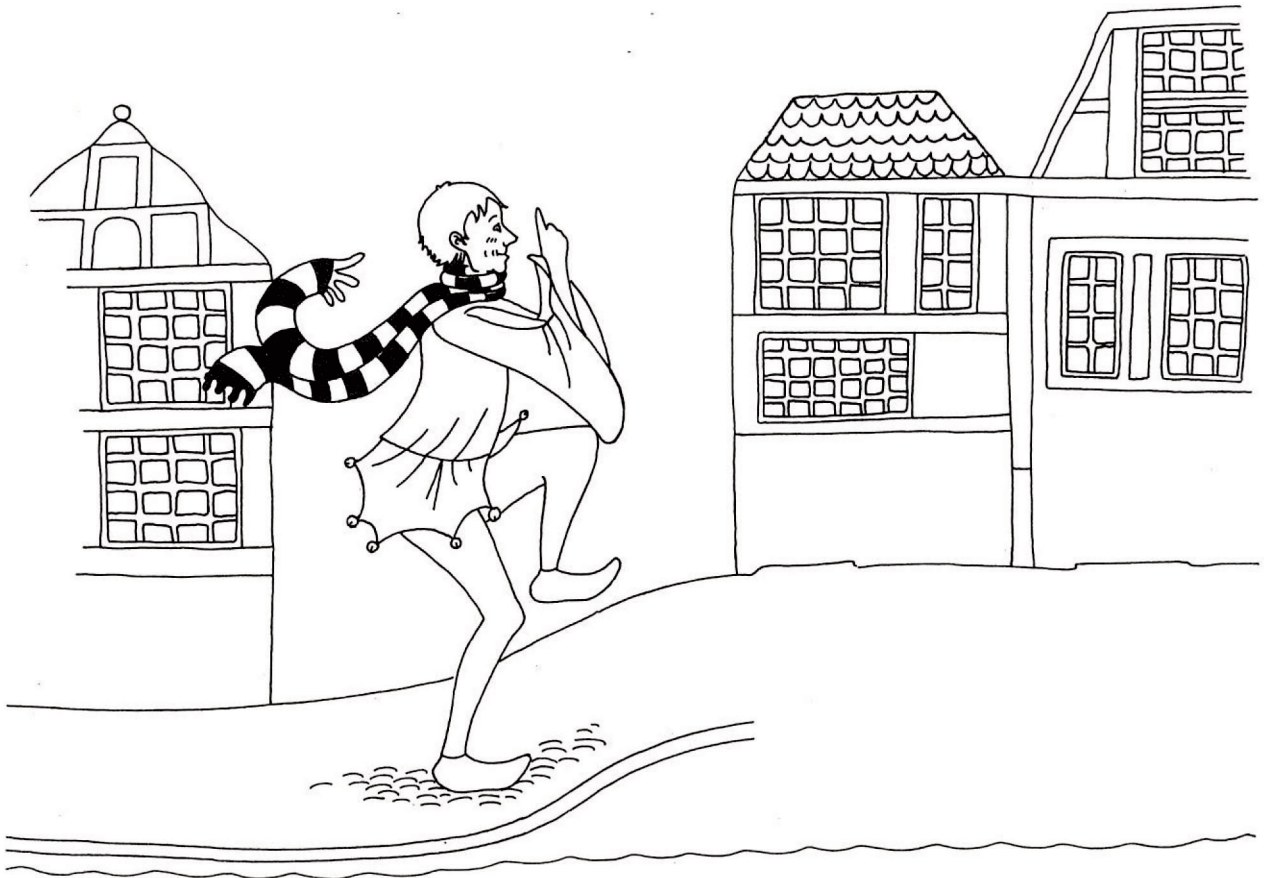
Deit:

Leugh agus cuir ris an dealbh.

1. Bàta **air** an abhainn.
2. Ad **air** a' phìobaire.
3. Radain **a' leantail** a' phìobaire.
4. Daoine **a' coimhead a-mach air** na h-uinneagan
5. Beanntan **air chùl** nan taighean.
6. Dorsan **air** na taighean.
7. Grian **anns** an adhar **os cionn** nan taighean.
8. Thoir pìob **dhan** phìobaire.

**An uair sin sgrìobh seantansan nad leabhar-sgrìobhaidh
a' cleachdadh trì dhe na h-abairtean ann an clò-dubh**

Am Pìobaire Breac

Sgil: A' leantainn stiùireadh

Ainm: Deit:

Bruidhnibh air na rudan a rinn Am Pìobaire Breac agus mar a tha sinn a' faicinn an seòrsa caractar a bha ann.

Dè an coltas a bha air?

Dè an comas a bha aige?

Dè bha e a' smaoinichadh?

Dè an seòrsa nàdar a bha aige?

An uair sin dèanaibh notaichean airson deasbad.

Cò bu choireach gun dh'fhalbh e leis a' chloinn?

Am pìobaire	An t-àrd-bhàillidh
Carson?	Carson?

Am Pìobaire Breac

Sgil: A' breithneachadh air caractaran san stòraidh

Ainm: Deit:

Sgrìobh litir gu caraid ag innse mar a thachair sa bhaile agad.

Cuir an seòladh agad an seo. Cuimhnich air do chòd-puist.

Deit _____

Cuir seòladh do charaid an seo.

_____ a charaid.

Le dùrachd,

d' ainm _____

Am Pìobaire Breac

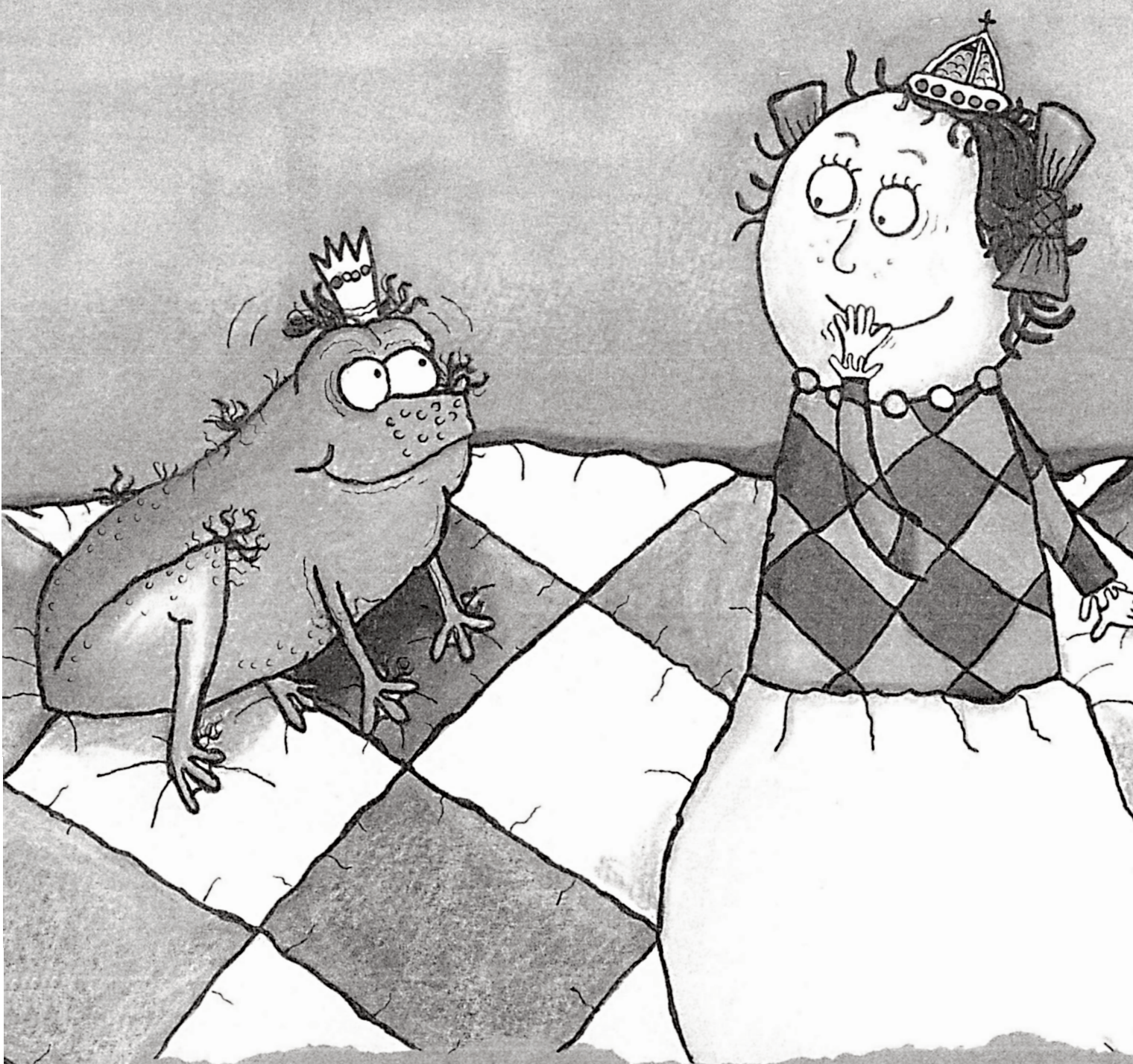
Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
bheir			
chan fhaic			
chionn			
chuala			
ciamar			
dhaibh			
dhomh			
dhut			
feadh			
fhada			
fhèin			
lean			
mura			
shreap			
sibh			
thusa			
tuilleadh			
Facail cuspair			
a' phìob			
a' phìobaireachd			
airgead			
an fhearg			
an t-airgead			
an t-sràid			
àrd-bhàillidh			
chan fhaic			
chan fhaigh			
dhubha			
duine			
gàireachdainn			
ghoirt			
làimh			
muinntir			
na h-aibhne			
pìob			
radain			
ruadha			
sràide			
stoc			
taighean			

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 7

Am Prionnsa Muile-mhàg

Air ath-innse le Margaret Nash • Na dealbhan Justin Grassi

Ainm: Deit:

Freagair na ceistean ann an seantansan.

1. Dè thachair nuair a thilg a' bhana-phrionnsa am bàlla àlainn suas an dara turas?
2. Dè am facal a tha ag innse mar a bha a' bhana-phrionnsa a' faireachdainn? Smaoinich air facal eile coltach ri sin?
3. Dè am facal a tha ag innse mar a bha a' mhuile-mhàg a' faireachdainn? Smaoinich air facal eile coltach ri sin?
4. Dè rud mun mhuile-mhàig nach robh a' còrdadh ris a' bhana-phrionnsa?
5. Thachair rudeigin aig àm teatha ris nach robh dùil aig a' bhana-phrionnsa. Dè bha sin?
6. Carson a thuirte an rìgh ris a' bhana-phrionnsa gur e caraid dhi a bha anns a' mhuile-mhàig?
7. Dè dha-rìribh a bha a' mhuile-mhàg ag iarraidh?
8. 'S e an rìgh a bu chàirdeile na a' bhana-phrionnsa. Inns ciamar.

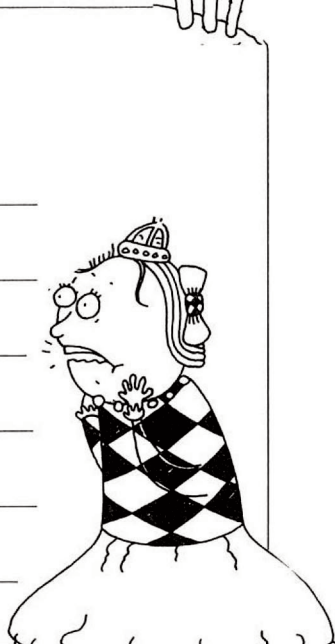
Am Prionnsa Muile-mhàg

Ainm: Deit:

Dèan coimeas eadar na trì prìomh characteran san stòraidh.

Smaoinich air buadhairean freagarrach airson gach caractar. Maids na buadhairean ri na characteran.

1	a' bhana-phrionnsa	a' mhuile-mhàg	an rìgh

Dè tha an stòraidh ag innse dhut mun bhana-phrionnsa?

Saoil carson a bha am prionnsa ann an riochd muile-mhàig?

Dè am prìomh leasan a tha thu ag ionnsachadh às an stòraidh seo?

Am Prionnsa Muile-mhàg

Sgil: A' measadh characteran às an stòraidh

Ainm: Deit:

Aithris air an leabhar.

Tìotal: _____ Ùghdar: _____

Dealbhan: _____

Prìomh characteran: _____

Thoir cunntas ghoirid air an stòraidh san òrdugh cheart:

Do bheachd

Am plot: An gabh e creidsinn? Dè an seòrsa sgeulachd a tha ann?

Caractaran: Cò a b' fheàrr a chòrd riut agus carson? _____

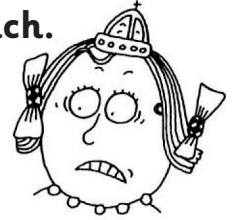
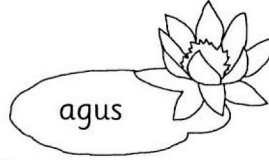
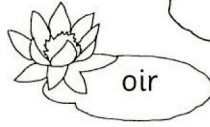
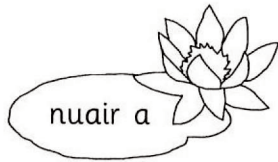
Cànan: Tagh facal a chòrd riut agus mìnich dè tha e a' ciallachadh.

Am Prionnsa Muile-mhàg

Sgil: A' toirt aithris air leabhar

Ainm: Deit:

Ceangail na seantansan le naisgear freagarrach.

1. Uair a bha siud bha bana-phrionnsa ann. Bha bàlla àlainn aice.

2. Thuit am bàlla dhan lòn. Thilg a' bhana-phrionnsa e dhan adhar an dara turas. _____
3. Thòisich a' bhana-phrionnsa ri rànaich. Cha robh sgeul air a' bhàlla. _____
4. Shuidh i sìos a' rànaich. An uair sin dh'èigh cuideigin rithe. _____
5. Chunnaic a' bhana-phrionnsa muile-mhàg. Choimhead i suas. _____
6. Shnàmh a' mhuile-mhàg sìos dhan lòn. Chunnaic i am bàlla an sin. _____
7. Cha robh a' bhana-phrionnsa airson cluich còmhla ris a' mhuile-mhàig. Bha i cho grànda. _____
8. Chan urrainn dhomh cluich còmhla riut an-dràsta. Feumaidh mi dhol dhachaigh gum theatha. _____
9. Thàinig a' mhuile-mhàg chun an dorais. Bha a' bhana-phrionnsa a' gabhail a teatha.

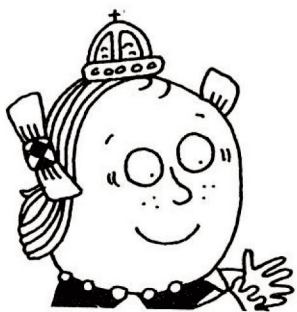
Am Prionnsa Muile-mhàg

Sgil: A' cleachdadh naisgearan ann an seantansan

Ainm: Deit:

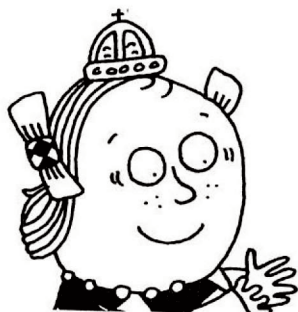
Dè thachair an uair sin?

Dèan builgeanan-còmhradh dhen chòmhradh eadar a' bhana-phrionnsa agus am prionnsa a' sealltainn dè bha iad ag ràdh ri chèile às dèidh na thachair san stòraidh seo.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

Am Prionnsa Muile-mhàg

Sgil: A' sgrìobhadh earrannan mac-meanmnach

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

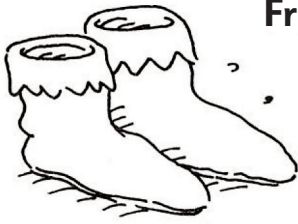
Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
ag ràdh			
aice			
carson			
ceàrr			
cluichidh			
còmhla			
cuideigin			
dh'fhàs			
faigh			
gabhail			
gheibh			
leatha			
leis			
nach leig			
rithe			
rium			
riut			
shnàmh			
shuidh			
siud			
teth			
thilg			
thoir			
thugam			
toir			
Facail cuspair			
a' bhòrd			
adhar			
àlainn			
beul			
cnap			
dorcha			
ghrian			
leabaidh			
lòn			
lùchairt			
prionnsa			
sèithear			
sròin			
sùilean			
teatha			

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 7

An Greasaiche agus na Sithichean

Ainm: Deit:

Freagair na ceistean ann an seantansan.

1. Carson a dhùin an greusaiche a' bhùth aige? _____

2. Saoil ciamar a bha an greusaiche agus a' bhean a' faireachdainn an latha ud?

3. Ciamar a tha fios agad nach robh dùil aig a' ghreusaiche ris an rud a chunnaic e sa bhùth an-ath-latha? _____

4. Dè an rud a thachair an latha ud a rinn an greusaiche toilichte? _____

5. Inns dà rud a rinn an greusaiche leis an rud a fhuair e an latha sin? _____

6. Saoil ciamar a bha e a' faireachdainn a' dol dhachaigh an oidhche sin? _____

7. Dè an rud iongantach a bha a' tachairt a h-uile oidhche nuair a bha an greusaiche air a dhol dhachaigh? _____

8. Dè an seantans a tha ag innse dhut nach robh fios aig a' ghreusaiche cò bha a' dèanamh sin? _____

9. Ciamar a thug iad taing airson na h-obrach sin? _____

An greusaiche agus na sìthichean

Ainm: Deit:

Sgrìobh leabhar-latha a' ghreusaiche.

Smaoinich air dè thachair gach latha.

Cuir ris dè bha iad a' dèanamh nuair a dh'fhàs cùisean na b' fheàrr dhaibh.

Latha 1

Chan eil leathar air fhàgail agam agus chan eil òr agam airson leathar a cheannach. Tha mi a' dùnadh na bùtha agus a' dol dhachaigh. Chan eil fios agam dè nì sinn a-nis?

Latha 4

Latha 2

Latha 5

Latha 3

Latha 6

A-nis tha òr agus leathar agam agus mar sin...

An greusaiche agus na sìthichean

Sgil: A' smaoinichadh air tachartasan ann an òrdugh agus a' cumail cunntas orra

Ainm: Deit:

Ceangail na seantansan còmhla le naisgear agus sgrìobh iad nad leabhar-sgrìobhaidh

1. Bha an greusaiche bochd. Cha robh òr no leathar aige. _____

2. Dhùin iad a' bhùth. Chaidh iad dhachaigh. _____

3. An-ath-latha dh'fhalbh an greusaiche gu brònach dhan bhùth. Bha e toilichte nuair a chunnaic e an rud a bha sin. _____

4. Choimhead an greusaiche ri na sàilean. Choimhead e ri na sròinean. _____

5. Thàinig seann duine a-steach dhan bhùth. Bha an greusaiche a' coimhead air na brògan. _____

6. Thug e òr dhan ghreusaiche. Thug an greusaiche dha na brògan. _____

7. An-ath-latha chaidh an greusaiche air ais dhan bhùth. Rinn e tuilleadh bhrògan. _____

8. Cha chreideadh an greusaiche a shùilean. Chunnaic e brògan air a' bhòrd. _____

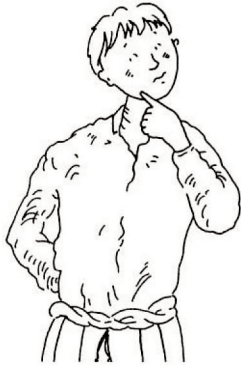
9. Bha poit mhòr òir aig a' ghreusaiche. Cha robh aodach idir aig na daoine beaga. _____

10. An oidhche sin bha na sìthichean toilichte. Chunnaic iad an t-aodach air a' bhòrd. _____

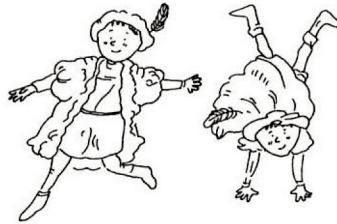
An greusaiche agus na sìthichean

Ainm:

Deit:

Prìomh characteran san stòraidh.

1. Bean a' ghreusaiche.

- a) Dè tha an sgeulachd a' sealltainn dhut mu bhean a' ghreusaiche?
- b) An latha dhùin iad a' bhùth thuirt ise, "Thig rudeigin math thugainn fhathast." Dè tha sin ag innse dhuinn mu deidhinn?
- c) Sgrìobh dhà no trì sheantansan a' thoirt do bheachd fhèin oirre.....
- d) A' bheil thu ag ionnsachadh dad eile mu deidhinn às an stòraidh?

2. An greusaiche.

Dè bha e a' dèanamh:

a' smaoinichadh:

a' faireachdainn?

3. Na sìthichean.

'S e sìthichean còir a bha seo. Uaireannan bidh iad a' dèanamh rudan mì-mhodhail. Sgrìobh beagan rudan eile a bhiodh sìthichean a' dèanamh.

.....

.....

.....

An greusaiche agus na sìthichean

Sgìl: A' breithneachadh air caractan às an stòraidh

Ainm: Deit:

Cuir stràc dhearg fo gach gnìomhair san earrann.

Dhùin e a' bhùth agus chaidh e dhachaigh.

“Dè nì mi?” thuirt e ri bhean.

Chuir a bhean a làmh fo ghàirdean.

“Thig rudeigin math thugainn fhathast,” thuirt ise.

“Fuirich agus chì thu.”

An-ath-latha dh'fhalbh an greusaiche agus a bhean
gu brònach dhan bhùth.

Dh'fhosgail an greusaiche an doras agus leig e èigh às.

“Bheil thu a' faicinn an rud a tha mise a' faicinn?”

“Tha mi a' faicinn bhrògan.” thuirt ise.

Thàinig seann duine dhan bhùth.

“Tha mi ag iarraidh na brògan sin a cheannach,” thuirt e.

Thug e òr dhan ghreusaiche.

Cheannaich an greusaiche leathar
agus gheàrr e a-mach tuilleadh bhrògan.

Cuir ann am puingeachadh.

Cuimhnich air litrichean mòra, stad-phuingean, cromagan
còmhradh agus comharran-ceist.

choimhead an greusaiche ri na sàilean choimhead
e ri na sròinean tha iad math, thuirt e tha iad cho
math ri na brògan a rinn mi fhein ach cò rinn iad cò

thàinig seann duine dhan bhùth
thuirt e gun robh e ag iarraidh na brògan a
bha air a' bhòrd an gabh thu òr thuirt
e gabhaidh agus tapadh leibhse, thuirt
an greusaiche

An greusaiche agus na sìthichean

Sgil: Ag aithneachadh gnìomhairean; puingeachadh

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
air fhàgail			
a-rithist			
bochd			
cheannaich			
dhèanamh			
dhùin			
èigh			
faicinn			
faighinn			
falaichidh			
feadh			
fhathast			
fuirich			
gabh			
gabhaidh			
gheàrr			
leig			
mi fhèin			
nach fhaigh			
rudeigin			
seann			
thugainn			
Facail cuspair			
a-nochd			
aodach			
bhean			
bhoireannach			
bhrògan			
bhùth			
cheannaich			
dhaoine			
greusaiche			
leathar			
òr			
sàilean			
shùilean			
sìthichean			
sròinean			

An greusaiche agus na sìthichean

Saoghal Uair
bha Siud
Ìre 7

Cò as treasa

Air ath-innse le Jacquie Buttriss • Na dealbhan Tania Hurt-Newton

Ainm: Deit:

Sgrìobh an seantans.

sligeanach cuairt chaidh

1. Latha bha siud _____

na h-aibhne taobh ri

2. Chunnaic e Each-aibhne _____

as treasa mise Is beathach am Afraga ann an

3. Thuirt Each-aibhne, “ _____

_____.”

nan craobhan Ailbhean taobh ri

4. Chunnaic Sligeanach _____.

bòstadh air math iad tha

5. Thuirt Sligeanach, “Nach _____.”

a bhios beathaichean bòstadh a’

6. “Cha toigh leam _____.”

làidir is cho snàmh gun sìos suas abhainn an latha fad mi agus an

7. Thuirt Each-aibhne, “Tha mi _____

_____.”

slaod gun is cho às chraobh a’ làidir is mi talamh seo an

8. Thuirt Ailbhean, “Tha mi _____

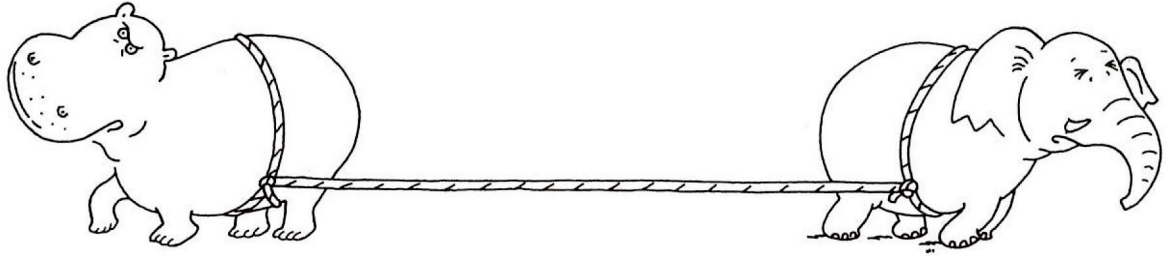
_____.”

Cò as treasa

Sgil: A' cur seantans an òrdugh

Ainm: Deit:

Lìon na beàrnan agus cuir crìoch air na seantansan.

1. “Seallaidh mi dhut cho _____’s a tha mi. Nach _____ sinn Slaodadh an Ròp,” arsa Sligeanach.
2. “Cha _____ thu mise co-dhiù!” ars Each-aibhne le gàire.
“ _____ mi,” arsa Sligeanach.
3. Thug Sligeanach aon _____ dhen ròp dha Each-aibhne. Rug e _____ air ceann eile an ròp agus _____ e air falbh dhan choille.
4. Thill Ailbhean gu far an _____ Sligeanach. “Seallaidh mi _____ cho làidir ’s a tha mi,” arsa Sligeanach.
5. _____ Sligeanach ceann eile an ròp dha Ailbhean agus _____ e fhèin cho luath ’s a b’ urrainn dha.
6. Dh’fhalaich Sligeanach _____ chreig. Às an sin chitheadh e Each-aibhne aig an _____ agus Ailbhean ri _____ na craobhe.
7. “Tha mise a’ leigeil _____,” dh’èigh Each-aibhne. Tha thu nas _____ na mise.”

Cò as treasa

Sgil: A’ leughadh le tuigse; a’ lìonadh bheàrnan ann an seantansan às an teacs

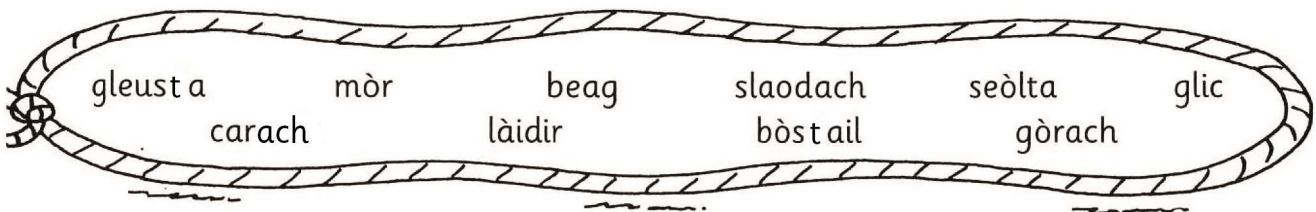
Ainm: Deit:

Feartan nan caractaran.

Bruidhnbh air na caractaran san stòraidh agus dèanaibh liosta de am feartan.

Cuir feartan eile air an smaoinich thu anns a' bhogsa

Maidis na feartan ri na caractaran.

Sligeanach	Each-aibhne	Ailbhean

Tagh caractar às an stòraidh agus inns dè tha thu a' smaoinichadh mu dheidhinn.

Tha sean-fhacal ann.

“Tha mi beag ach chan eil mi bog.” Dè tha sin a' ciallachadh?

An smaoinich thu air stòraidh sam bith eile far a bheil an creutair lag, no beag a' buannachadh le bhith glic no seòlta. Dè tha thu ag ionnsachadh às an sin? Dèanaibh deasbad sa chlas.

Cò as treasa

Sgil: A' measadh caractaran ann an stòraidh; a' dèanamh coimeas ri stòraidhean eile anns a bheil an aon seòrsa cuspair; deasbad

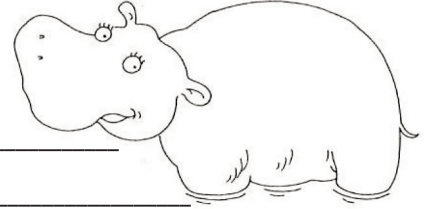
Ainm: Deit:

Dèan plana dealbh-chluich.

Smaoinich dè thachair às dèidh dha Sligeanach an car a thoirt à Each-aibhne agus à Ailbhean.

Plana

Càit a bheil an stòraidh a' tachairt? _____

Cò na caractaran a tha san dealbh-chluich? _____

Dè tha a' tachairt agus ciamar a tha na caractaran a' faireachdainn? _____

Dè tha iad a' dèanamh? _____

Cò tha a' buannachadh aig an deireadh? _____

A-nis sgrìobh an dealbh-chluich.

Cuimhnich air loidhne ùr a chleachdadh nuair a bhios gach caractar a' bruidhinn.

Cò as treasa

Sgil: A' planadh agus a' sgrìobhadh dealbh-chluich

Ainm: Deit:

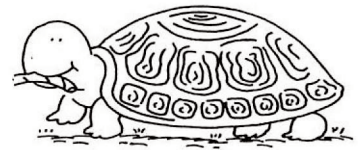
Sgrìobh aithris air an leabhar.

Tìotal: _____ Ùghdar: _____

Dealbhan _____

Prìomh charactaran _____

An stòraidh – thoir cunntas ghoirid anns an òrdugh cheart.

Do bheachd

Am plot A bheil e coltach ri rud a thachradh? A bheil e intinneach, èibhinn, brònach no eile? _____

An cànan A bheil na facail san stòraidh math agus freagarrach.

An cleachdadh tu facail eile uaireannan? _____

Na dealbhan Dè cho mòr 's a tha iad a' cur ris an stòraidh? _____

Cò as treasa

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
a' leigeil			
abair			
bhios			
bhith			
ceann			
dhut			
fodha			
fuireach			
leag			
lean			
ormsa			
seallaidh			
shlaod			
slaod			
thèid			
thill			
treasa			
Facail cuspair			
abhainn			
Afraga			
beathach			
beathaichean			
ceann			
cheann			
choille			
chreig			
craobhan			
craoibhe			
each-aibhne			
gàire			
ghrian			
làidir			
shlighe			
sligeanach			
talamh			

Cò as treasa

Heinemann Storyworlds

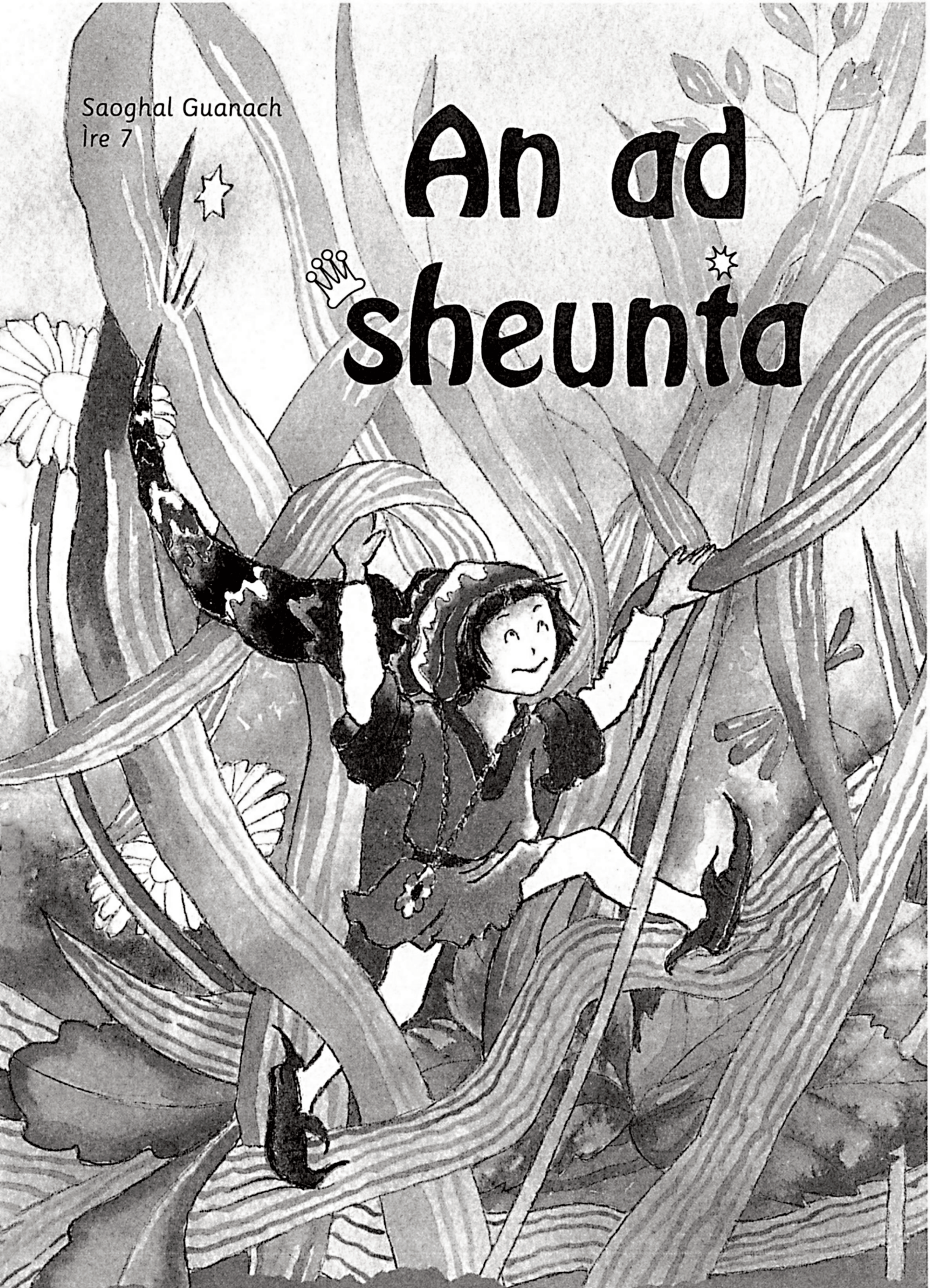
Ìre 7

Saoghal Guanach

Saoghal Guanach
Ìre 7

An ad sheunta

Susan Akass • Jan Nesbitt

Ainm: Deit:

Lìon na beàrnan agus freagair na ceistean ann an seantansan nad leabhar-sgrìobhaidh.

1. Carson a dh'iarr a' bhanrigh air a' Phrionnsa Ivan ad a chur air mus rachadh e a-mach? _____

2. Dè an seantans a tha ag innse nach bu toigh leis a' Prionnsa Ivan na h-adan a bha aige sa phreas. _____

3. Sgrìobh an dà bhuadhair a tha ag innse gun robh an ad anns a' bhogsa glè bhrèagha. a) _____ b) _____
4. Bha a' ghaoth a bha sèideadh cho fuar ris an t-sneachda. Smaoinich air trì rudan eile a tha uabhasach fuar.
a) _____ b) _____ c) _____
5. Carson a bha am Prionnsa a' faireachdainn neònach nuair a chuir e air an ad?

6. Cho beag ri luch – smaoinich air trì facail eile airson rudan a tha glè bheag.
a) _____ b) _____ c) _____
7. Ciamar a bha am Prionnsa a' faireachdainn a' dol tron fheur fhada?

8. Dh'fhalbh am Prionnsa Ivan suas dhan adhar air duilleag oir....

9. Sgrìobh earrann a' leantail seo:
Thòisich am Prionnsa Ivan a' putadh an fheadir às an rathad air. An uair sin nochd uilebheist... _____

An ad sheunta

Sgil: A' freagairt cheistean mun teacs; a' cur crìoch air stòraidh

Ainm: Deit:

Nam bithinn beag airson latha...

Smaoinich air rudan a b' urrainn dhut a dhèanamh agus àiteachan gam faodadh tu a dhol. Cleachd do leabhar-sgrìobhaidh.

Càit an do thachair seo? _____

Cò na caractaran ris an coinnicheadh tu? _____

Dè an seòrsa caractaran a tha annta? _____

Dè thachras agus dè tha na caractaran a' dèanamh? _____

Ciamar a tha iad a' faireachdainn? _____

Sgrìobh cunntas dhe 'An ad sheunta' do phàipear-naidheachd.

Dè chunnaic thu? Dè thuir am Prionnsa Ivan? Dè thuir a' bhanrigh?

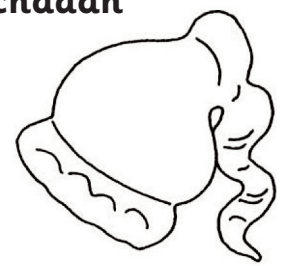
Dè thachair ann am beatha a' Phrionnsa Ivan às dèidh sin?

An ad sheunta

Sgil: A' dèanamh geàrr-chunntas air cruth dealbh-chluich; a' sgrìobhadh aithris air tachartas do phàipear-naidheachd

Ainm: Deit:

Sgrìobh mun Phrionnsa Ivan le bhith a' cleachdadh gach litir anns an ainm aige.

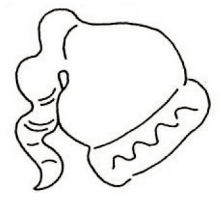

Pròiseil na dhòigh riagail tron fheur

i _____
o _____
n _____
n _____
s _____
a _____

I _____
v _____
a _____
n _____

Dèan fear eile a-nis led ainm fhein no ainm caraid.

An ad sheunta

Sgil: A' sgrìobhadh bàrdachd acrostaig

Ainm: Deit:

Cuir stràc fo na gnìomhairean san earrann seo.

Sgèith eun far an robh e.

“An cuidich thu mi?” dh’èigh am Prionnsa Ivan.

Chunnaic an t-eun e agus sgèith e às dèidh na duilleig cho luath ’s a b’ urrainn dha.

“Glacaidh mi an duilleag nam ghob,” dh’èigh e.

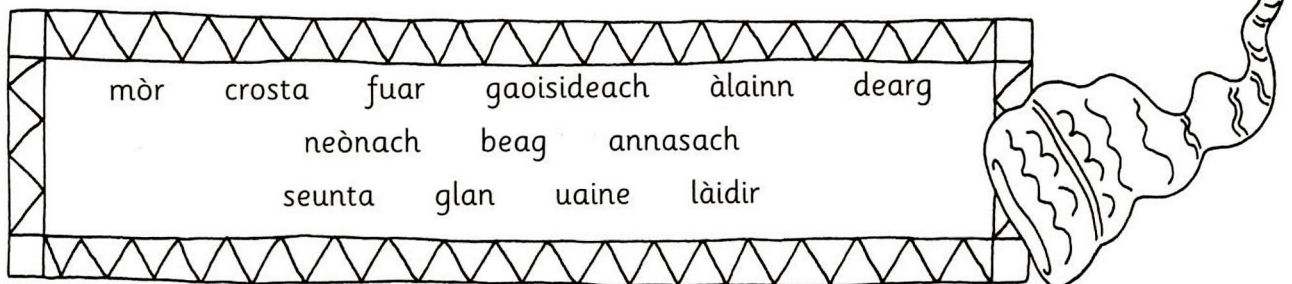
Ghlac an t-eun an duilleag agus thug e
am Prionnsa Ivan air ais dhan ghàrradh.

Chuir e sìos e gu socair air an fheur.

Choimhead am Prionnsa Ivan suas tron fheur fhada.

“Ciamar a gheibh mi dhachaigh a-nis?” thuirt e.

Maidis na buadhairean seo ri na colbhan ceart

Prionnsa Ivan	a’ bhanrigh	a’ ghaoth	an ad ùr	an uilebheist	aodach
---------------	-------------	-----------	----------	---------------	--------

A-nis sgrìobh seantansan goirid a’ cleachdadh cuid dhe na h-ainmearan agus na buadhairean.

- _____
- _____
- _____
- _____

An ad sheunta

Sgil: Fiosrachadh mu gnìomhairean às an stòraidh; fiosrachadh mu buadhairean

Ainm: Deit:

Sgrìobh mun 'An ad sheunta' ann an dòigh a bhios furasta do chloinn òga a thuigsinn. Leugh na sgrìobh thu air beulaibh na cloinne an uair sin.

Blank writing area with horizontal lines.

An ad sheunta

Sgil: A bhith mothachail air do luchd-èisteachd

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
a' sèideadh			
às dèidh			
b' urrainn			
bhith			
chrosta			
còrdadh			
cuiridh			
dearbh			
dh'fhàs			
dheth			
dhiubh			
dhomh			
falbh			
fhada			
thalla			
gu leòr			
riut			
sgèith			
Facail cuspair			
a' bhanrigh			
adan			
a-muigh			
bhogsa			
bhogsa-ad			
facail			
mhullach			
mullach			
Prionnsa			
sheunta			
sneachda			
staidhre			
tachairt			

An ad sheunta

Saoghal Guanach
Ìre 7

An còta seunta

Susan Akass • Jan Nesbitt

Ainm: Deit:

Leugh na h-earrannan gu h-ìosal. An uair sin geàrr a-mach na h-earrannan agus cuir an stòraidh an òrdugh.

“Dè nì mi an-diugh?” thuirt am Prionnsa Ivan. Thuirt a’ bhanrigh, “Tha an t-Iarla Greannach a’ tighinn gu a theatha an-diugh. Cuir ort d’ ad agus thalla a-mach a choimhead a bheil e a’ tighinn.”

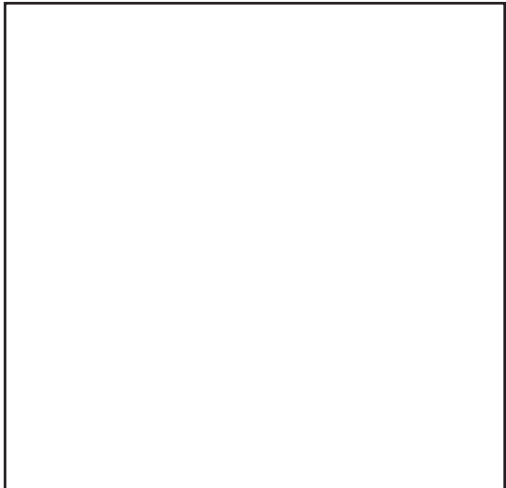
Thàinig an t-Iarla Greannach agus a’ bhanrigh a-mach dhan ghàrradh. “Chan eil fuamhaire an seo idir,” ars a’ bhanrigh. Rinn am Prionnsa Ivan gàire.

Chaidh am Prionnsa Ivan a dh’iarraidh ad. Ann am бага dearg chunnaic e ad dhearg. Chuir e air an ad agus chaidh e a-mach a choimhead airson an Iarla Ghreannaich.

Nuair a chaidh an t-Iarla Greannach a-steach a shealltainn air a’ bhanrigh, thug am Prionnsa Ivan dheth an ad. “A-nis chan e fuamhaire a tha annam,” thuirt e.

Nuair a thàinig an t-Iarla Greannach chunnaic e am fuamhaire. CRAIS! Bhuail an càr aige ann an craobh. Bha an t-Iarla Greannach uabhasach feargach. Chaidh e a-steach far an robh a’ bhanrigh.

Dè thachair às dèidh sin? Sgrìobh pìos eile, agus dèan dealbh, airson crìoch a chur air an stòraidh.

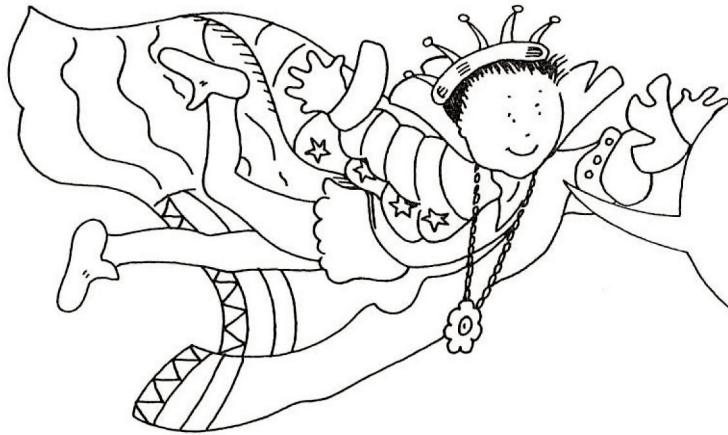
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	
---	--

An còta seunta

Sgil: A’ cur stòraidh ùr an òrdugh

Ainm:

Deit:

Leugh gach
seantans agus tagh
an gnìomhair ceart
airson am beàrn a
lionadh.

Thuirt a' bhanrigh, "Ivan _____ ort do chòta."
agus _____ Ivan air an còta sgoinneil aige.
_____ an sneachda às an teine.

"Nach _____ thu a' chiste," thuirt a' bhanrigh.
An uair sin _____ Ivan a' chiste.
Cha do _____ e doras a' chaisteil,
oir sgèith e a-mach.

"Na _____ mi idir," thuirt am Prionnsa Ivan.
Agus cha do _____ an dràgon idir e.
"Chan _____ mi thu ma chluicheas tu còmhla rium," ars an dràgon.

Thuirt am Prionnsa Ivan, " _____ am buail thu na cupannan."
Mar sin _____ an dràgon.
" _____ a-rithist," ars am Prionnsa Ivan.

Cha do _____ an dràgon aon chupa leis a' bhàlla.
"Feuch am _____ thu na cupannan a-nis," thuirt Ivan.
An turas ud _____ an dràgon na cupannan.

"Trohad, _____ air ais!" dh'èigh a' bhanrigh ri Ivan.
Ach cha do _____ am Prionnsa Ivan idir.
"An _____ thu a-rithist?" dh'fhaighnich an dràgon.

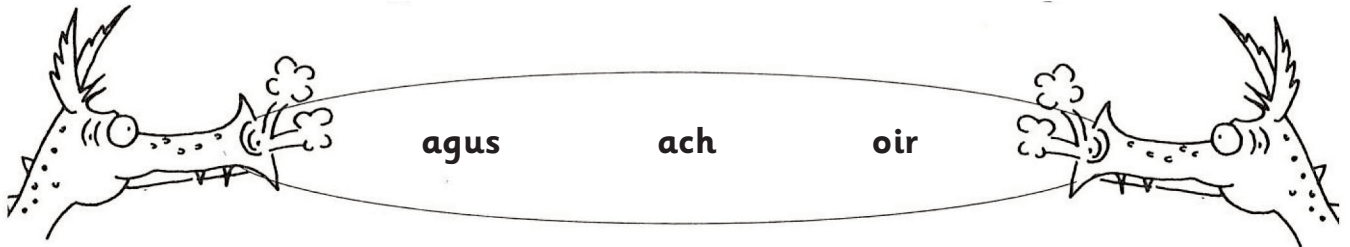
An còta seunta

Sgìl: Gnìomhairean simplidh às an stòraidh; a' taghadh an tràth ceart

Ainm:

Deit:

Cleachd naisgear airson na seantansan a cheangal ri chèile.

1. Bha a h-uile seòrsa còta aig a' Phrionnsa Ivan. Cha bu toigh leis gin dhiubh.

2. Ruith Ivan a-mach gus am faiceadh a' bhanrigh an còta. Dh'èirich e suas dhan iarmailt. _____

3. "Trohadh air ais!" dh'èigh a' bhanrigh. Cha robh am Prionnsa Ivan airson tilleadh. _____

4. Bha Ivan uabhasach fuar. Bha sneachda trom ann. _____

5. Dh'fheuch an dràgon a-rithist. Bhuail e na cupannan. _____

6. Chuir an sneachd às an teine. Phut an dràgon Ivan a-mach dhan t-sneachd.

7. Thuirt Ivan gun robh e ag iarraidh dhachaigh. Dh'iarr an dràgon air fuireach còmhla ris. _____

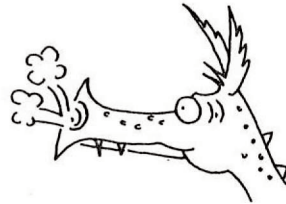
8. Bha a' bhanrigh glè chrosta. Bha Ivan air falbh fad an latha.

An còta seunta

Ainm:

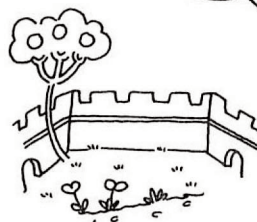
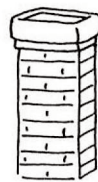
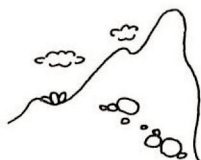
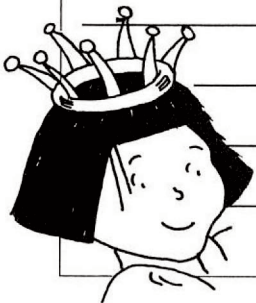
Deit:

Sgrìobh stòraidh.

Leig ort gur tu am Prionnsa Ivan agus thu air tilleadh air ais dhan chaisteal. Chuir thu dhìot an còta agus thuirt thu, “Cuiridh mi orm thu an ath thuras a bhios mi a’ dol air chuairt gum charaid an dràgon.” Sgrìobh dè thachair. Cuimhnich air cò, càite, dè, cuin agus carson.

Large writing area with horizontal lines for the student to write their story.

An còta seunta

Sgil: A' sgrìobhadh stòraidh mac-meanmnach

Ainm: Deit:

Cuir ann am puingeachadh ceart.

Feuch ri 10 litrichean mòra agus 6 stad-phuingean a lorg anns an dà earrann gu h-ìosal.

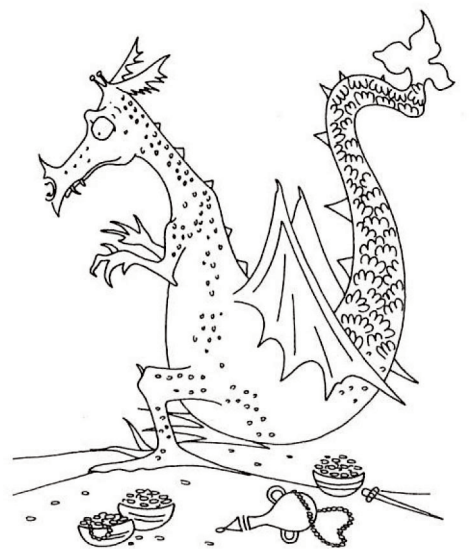
chaidh am prionnsa ivan dhan phreasa
a dh'iarraidh còta bha a h-uile seòrsa còta
aige ach cha bu toigh leis iad thuirt a' bhanrigh
gun robh iad a' dol a-mach air cuairt

dh'fhosgail ivan a' chiste oir bha
còta rìomhach na broinn
thuirt ivan gun robh an còta sgoinneil
ruith e a-mach às an rùm gus am faiceadh
a' bhanrigh e ach dh'èirich e suas

Cuir cromagan-còmhraidh agus stràcan anns an dà earrann gu h-ìosal. Feuch an lorg thu co-dhiù 8 stràcan.

Trobhad air ais, dh'eigh a' bhanrigh.
Ach cha robh am Prionnsa Ivan
airson tilleadh. Sgeith e thairis air a' chaisteal
agus thainig e nuas air a' bheinn a b' airde
Bha ceo a' tighinn a mach as an uaimh.

Bha eagal air Ivan gun itheadh an dragon e
ach bha an dragon airson cluich
comhla ri Ivan. Bha Ivan toilichte an uair sin.
An till thu a-rithist? dh'fhaighnich an dragon.
Tillidh, ars Ivan.

An còta seunta

Sgil: Puingeachadh le litrichean mòra, stad-phuingean, cromagan-còmhraidh agus stràcan

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
aige			
aiste			
bhuail			
chan ith			
chuir			
cluichidh			
dh'fheuch			
dhiubh			
dh'iarraidh			
dh'èirich			
faiceadh			
feuchaidh			
innte			
leotha			
ruith			
seòrsa			
shad			
thairis			
thug			
trobhad			
uair			
Facail cuspair			
a' bhaile			
dhan t-sneachd			
beanntan			
bheinn			
cupannan			
dh'èirich			
dràgon			
ionmhas			
rìomhach			
seuntachd			
sgèith			
sneachda			
teine			
toll			
uaimh			

An còta seunta

Saoghal Guanach
Ìre 7

Na brògan seunta

Cuairt gu muir

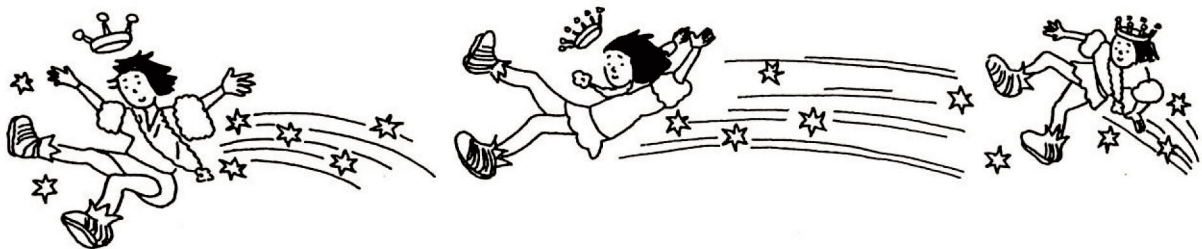
A' cruinneachadh fiosrachaidh airsoa airtaigil ann am pàipear-naidheachd

Susan Akass • Jan Nesbitt

Ainm: Deit:

Freagair na ceistean ann an seantansan nad leabhar-sgrìobhaidh.

1. An smaoinich thu carson nach robh fios aig a' Phrionnsa Ivan dè dhèanadh e an latha bha siud?
2. An robh thu fhèin a' faireachdainn mar sin uair sam bith? Dè rinn thu an uair sin?
3. Saoil carson nach robh e toilichte le na brògan a bh' aige?
4. Nuair a bha na brògan seunta air a' Phrionnsa ciamar a bha e a' faireachdainn?
5. Cuin a dh'fhairich e an t-eagal an toiseach?
6. Fhuair Ivan briseadh dùil nuair a chaidh e sìos an simleair. Ciamar?
7. Dè an t-òrdan a thug am Prionnsa Ivan dha na brògan seunta airson a thoirt a-mach à taigh an fhuamhaire?
8. Dè am facal a tha ag innse dhut mar a dh'iarr a' bhanrigh air a' ghille a bhith nuair a bha e a-muigh?

Na brògan seunta

Sgil: A' freagairt cheistean mun teacs le tuigse

Ainm: Deit:

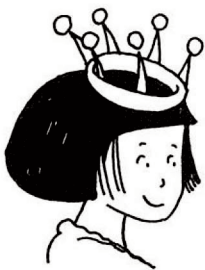
Dèan còmhradh eadar am Prionnsa Ivan agus am fuamhaire.

Nuair a thug am Prionnsa Ivan òrdan dha na brògan seunta falbh air ais suas an similear, thoir a chreidsinn nach do dh'obraich e. Dèan builgeanan-còmhraidh a' sealltainn a' chòmhraidh a bha eadar am Prionnsa agus am fuamhaire agus mar a fhuair am Prionnsa às mu dheireadh.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

Speech bubble containing three horizontal lines for writing.

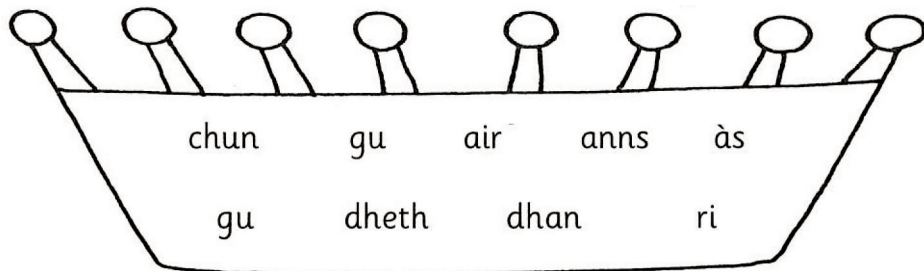

Na brògan seunta

Sgil: A' cruthachadh bhuilgeanan-còmhraidh

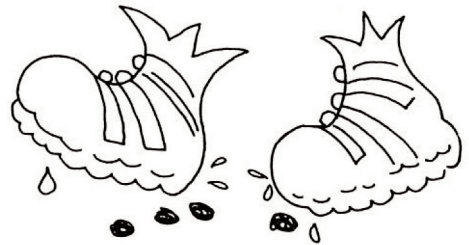
Ainm: Deit:

Seall air ais anns an stòraidh agus chì thu far a bheil na roimhearan seo air an cleachdadh.

Cuir stràc fo na roimhearan anns na seantansan gu h-ìosal.

1. Bha brògan seunta anns a' bhogsa.
2. Siud leum e a-mach air an uinneig.
3. Thog na brògan e thairis air balla a' chaisteil.
4. Leum e a-steach dhan pholl.
5. Leum am Prionnsa Ivan gu mullach an tùir.
6. "Nach leum sinn chun an t-simileir ud."
7. Sa mhionaid a leum Ivan chun an t-simileir, thàinig sgòth mhòr de cheò dubh a-mach às an t-similear.
8. Thuit Ivan dhan phoit a bha làn de dh'uisge fuar.
9. Chuir e dheth a bhrògan seunta.

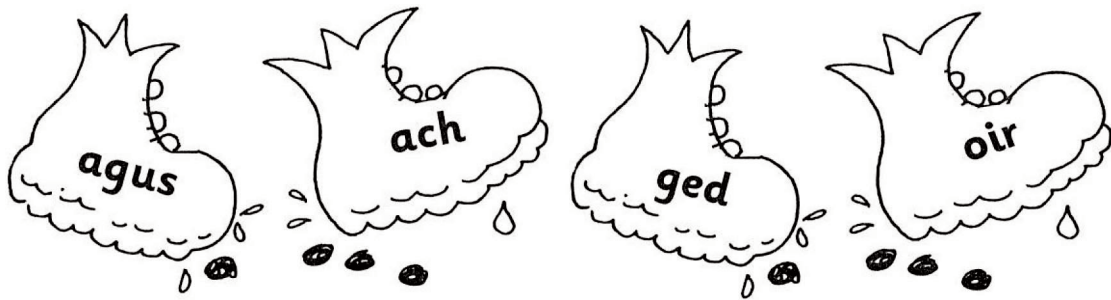
Sgrìobh seantansan eile a' cleachdadh cuid de na roimhearan sin.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Na brògan seunta

Ainm: Deit:

Ceangail na seantansan ri chèile le naisgear.

Eisimpleir: Leum am Prionnsa Ivan thairis air balla a' chaisteil.

Bha e ag iarraidh dhachaigh.

Leum am Prionnsa Ivan thairis air balla a' chaisteil oir bha e ag iarraidh dhachaigh.

1. Cha robh fios aig a' Phrionnsa dè dhèanadh e. Bha mòran dhèideagan aige.

2. Chaidh e far an robh a' bhanrigh. Dh'fhaighnich e an cluicheadh i còmhla ris.

3. Thuirt i, "Cuir ort do bhrògan. Thalla a-mach." _____

4. Bha am Prionnsa Ivan aonranach. Cha robh duine aige a chluicheadh còmhla ris. _____

5. Cha b' urrainn dha cluich agus brògan mar siud air. Bha iad ro neònach. _____

6. Thug e an aire gun robh sgrìobhadh air a' bhogsa. Dh'fhosgail e e. _____

7. 'S e brògan seunta a bha annta. Leumadh iad a dh'àite sam bith. _____

8. Thog na brògan am Prionnsa Ivan thairis air balla a' chaisteil. Bha an t-eagal air a' Phrionnsa. _____

A-nis sgrìobh fhèin trì seantansan ùra nad leabhar-sgrìobhaidh agus ceangail iad le naisgearan.

Na brògan seunta

Sgil: A' cleachdadh naisgearan ann an sgrìobhadh

Ainm:

Deit:

Cuir stràc dhearg fo ghnìomhairean agus stràc ghorm fo roimhearan.

An uair sin thug e an aire dha bogsa dubh.

Bha sgrìobhadh air a' bhogsa, "Na fosgail".

An sin sa bhogsa bha brògan annasach.

"Seo a-nis brògan sgoinneil!" thuirte am Prionnsa Ivan agus chuir e air iad. Thòisich e air leum air feadh an rùm. 'S e brògan seunta a bha seo.

Siud leum e a-mach air an uinneig agus suas gu mullach a' chaisteil.

Cuir stràc ghorm fo na roimhearan.

Cha stadadh na brògan seunta.

Leum am Prionnsa Ivan thairis air ballachan.

Leum e thairis air taighean.

Agus leum e a-steach dhan pholl.

Càit an tèid sinn a-nis?" thuirte e ri na brògan. "Nach tèid sinn suas gu mullach an tùir àird ud."

An do lorg thu:

5 gnìomhairean

6 roimhearan

An do lorg thu:

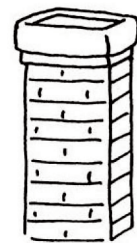
5 gnìomhairean

6 roimhearan

Cuir am puingeachadh ceart an seo.

Cuimhnich litrichean mòra, cromagan-còmhradh, cromagan, clisg-phuing agus stad-phuingean.

chaidh am prionnsa ivan dhan phreas a dhiarraidh a bhrògan bha mòran bhrògan sa phreas, brògan dearga brògan gorma brògan uaine agus brògan buidhe choimhead ivan ri na brògan chan urrainn dhomh cluich agus brògan mar seo orm thuirte e

Na brògan seunta

Sgil: Fiosrachadh mu ainmearan agus buadhairean; fiosrachadh mu phuingeachadh: litrichean mòra, cromagan-còmhradh, cromagan, clisg-phuing agus stad-phuingean

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
's fheàrr			
bhroinn			
chluich			
cuidich			
dh'fhosgail			
dh'iarr			
dheth			
feuch			
fhaiceadh			
thalla			
fodha			
fosgail			
leum			
sgrìobhadh			
shuidh			
sibh			
stadaibh			
teicheamaid			
thàinig			
thairis			
thu fhèin			
toilichte			
Facail cuspair			
an t-simileir			
annasach			
ballachan			
banrigh			
bhrògan			
bogsa			
chaisteil			
dhèideagan			
dhaoine			
fuamhaire			
mullach			
phoit			
phreas			
seunta			
uinneig			

Na brògan seunta

Saoghal Guanach
Ìre 7

Na slapagan seunta

Susan Akass • Jan Nesbitt

Ainm: Deit:

Leugh an stòraidh agus freagair na ceistean ann an seantansan nad leabhar-sgrìobhaidh.

1. Ciamar a bha am Prionnsa Ivan a' faireachdainn an latha ud? _____

2. Saoil carson nach robh e airson cluich le na dèideagan a bh' aige? _____

3. Cò thuirt, "Tha dannsa gu bhith againn sa chaisteal. Cuir ort do shlapagan dannsa?" _____

4. Thuirt am Prionnsa Ivan nach bu toigh leis dà rud. Dè na rudan a bha sin?

5. Dè am buadhair a tha ag innse mu choltas nan slapagan? _____

6. Dè an rud a bha àraid mu na slapagan? _____

7. Inns ciamar a bha na caractaran eile a' faighinn comas dannsa? _____

8. Dè na facail a tha ag innse nach robh iadsan airson cumail orra a' dannsa? _____

9. Inns ciamar a stad an dannsa mu dheireadh thall?

Na slapagan seunta

Sgil: A' mìneachadh an stòraidh

Ainm: Deit:

Tagh buadhairean freagarrach airson nan caractaran bhon liosta gu h-ìosal. Sgrìobh iad anns na colbhan ceart. Cuimhnich gum bi na caractaran uaireannan ag atharrachadh tron stòraidh.

Smaoinich air buadhair eile airson gach caractar.

am Prionnsa Ivan

a' bhanrigh

an t-Iarla

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

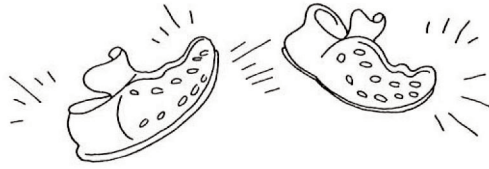
A-nis tagh aon de na caractaran sin agus sgrìobh trì seantansan mun deidhinn. Faodaidh tu feartan eile a chur riutha a bhiodh freagarrach nan suidheachadh.

Na slapagan seunta

Sgil: A' measadh caractaran à stòraidh

Ainm: Deit:

Nam biodh _____ seunta agam airson latha.

Aon mhadainn dhùisg mi tràth agus leum mi às an leabaidh.
“Thèid mi a chluich còmhla ri mo charaid an-diugh,” thuirt mi rium fhèin.
Dìreach an uair sin thàinig mo mhàthair a-steach dhan rùm agam.
“Greas ort agus thig gud bhracaist. Tha againne ri dhol a shealltainn
air Tina ar nàbaidh, a chaidh dhan ospadal a-raoir,” thuirt i.
“Fan thusa còmhla ri do phiuthar gus an till sinne.
Sgioblaich am preas far a bheil na dèideagan agad,” thuirt i.

Cha robh mise idir air mo dhòigh oir bha mi airson a
dhol a-null gu taigh mo charaid.
Thuirt athair mo charaid gun robh e a’ dol gar toirt air
cuairt inntinneach dhan bhaile.

Mar sin bha sinne leinn fhèin ach gun robh Granaidh a-staigh còmhla rinn.
Às dèidh mo bhracaist thill mise air ais dhan rùm.

Sgrìobh nad leabhar-sgrìobhaidh mu na rudan inntinneach agus annasach a thachair dhut an latha ud.

Smaoinich air plana:

Ciamar a bha thu a’ faireachdainn?

Dè rinn thu an uair sin?

Dè rinn thu an toiseach?

Dè bha thu a’ smaoineachadh?

Cò ris a bha e coltach?

Càit an deach thu?

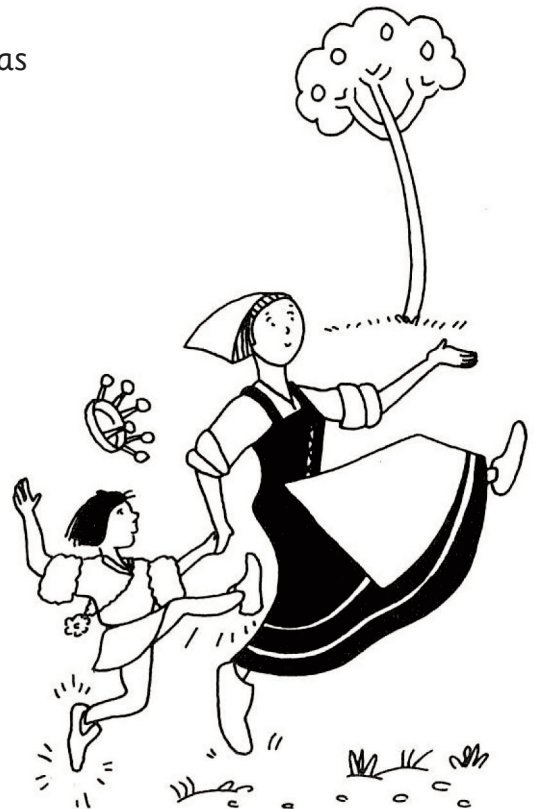
Na slapagan seunta

Sgil: A’ planadh agus a’ sgrìobhadh stòraidh mac-meanmnach

Ainm: Deit:

Coimeas bhuadhairean

1. Bha iad a' dannsa gu **luath** agus an uair sin dhanns iad **na bu luaithe**.
2. Tha an rùm seo **blàth** ach tha an rùm eile nas _____.
3. Bha i **fuair** an-dè ach tha i nas _____ an-diugh.
4. Tha a' bhriosgaid seo **milis** ach tha a' bhriosgaid agadsa nas _____.
5. Tha an obair seo **doirbh (duilich)** ach tha an obair agadsa nas _____.
6. Tha an leabhar seo **daor** ach bha an leabhar eile na bu _____.
7. Tha boiteag **slaodach** ach tha seilcheag nas _____.
8. Tha Màiri **math** air leughadh ach tha Seasaidh nas _____ na i.
9. Tha an t-iasg seo **beag** ach tha an t-iasg san tanc eile nas _____.
10. Tha a' bhanrigh **beartach** ach tha an rìgh nas _____.
11. Tha each **làidir** ach tha ailbhean nas _____.
12. Nigh mi mo làmhan agus tha iad **glan** a-nis, mòran nas _____ na bha iad.
13. Tha sèithear a' bhalaich bhig **ìosal** agus tha sèithear a' bhèibidh nas _____.

Na slapagan seunta

Sgil: A' cruinneachadh fiosrachadh airson artaigil ann am pàipear-naidheachd

Ainm: Deit:

Cuir ann na facail a tha dhìth.

Cha robh fios aig a' Phrionnsa dè a _____ e an latha ud. Thàinig a' bhanrigh agus thuirte i gun robh dannsa _____ aca sa chaisteal.

Dh'iarr i air na slapagan dannsa a _____ air agus thuirte i ris gum _____ e a bhith còir. Bha an t-Iarla Greannach a' tighinn chun an _____.

Cha bu toigh le Ivan an t-Iarla Greannach agus cha bu _____ leis dannsa.

Choimhead e airson nan slapagan dannsa anns a' _____ agus lorg e бага beag gorm. Bha na facail _____ air a' bhaga. Am broinn a' bhaga bha slapagan _____. Chòrd iad ris a' Phrionnsa Ivan agus chuir e air iad. Cho luath 's a chuir e air iad _____ a chasan ri dannsa!

Dhanns e _____ às an rùm agus air an staidhre. Bha searbhant an sin _____ na staidhre. Shìn ise a làmh dha agus thòisich ise ri dannsa _____! Chaidh car dhen bhucaid agus _____ an t-uisge sìos an staidhre.

Mu dheireadh dhanns an t-searbhant, an gàirnealair, an _____ agus an t-Iarla Greannach agus cha b' _____ dhaibh stad.

Na slapagan seunta

Sgil: A' leughadh le tuigse; a' lionadh bheàrnan ann an seantansan às an teacs

Ainm: Deit:

A' measadh fhacal

Facal	Aithnichidh san teacs	Aithnichidh leis fhèin	Sgrìobhaidh gun a bhith ga fhaicinn
air ais			
airson			
a-rithist			
bheir			
chuir			
cuideachd			
dèan			
dh'èigh			
dèan			
dh'èigh			
dhaibh			
dhòirt			
feum			
feumaidh			
fhearg			
glanadh			
luithe			
oirbh			
ormsa			
tighinn			
Facail cuspair			
adhar			
bhaga			
bhucaid			
chidsin			
còcaire			
còir			
dannsa			
eireachdail			
gàirnealair			
Greannach			
Iarla			
làmh			
searbhant			
slapagan			
staidhre			
talla			
thuil			

Na slapagan seunta